

Årsredovisning för Österåkers kommun

Gällande bokföringsår 2015

Version: utskick KS

Innehållsförteckning

Kommunstyrelsens ordförande har ordet	3
Förvaltningsberättelse	5
Koncernöversikt	9
Miljöredovisning	11
Personalredovisning	14
Finansiell analys	17
Driftsredovisning, central nivå	22
Driftsredovisning, nämndnivå	23
Investeringsredovisning	24
Exploateringsredovisning	24
Verksamhetsberättelse Kommunfullmäktige	25
Verksamhetsberättelse Kommunstyrelsen	27
Verksamhetsberättelse Kultur- och utbildningsnämnden	29
Verksamhetsberättelse Vård- och omsorgsnämnden	31
Verksamhetsberättelse Byggnadsnämnden	35
Verksamhetsberättelse Miljö- och hälsoskyddsnämnden	37
Verksamhetsberättelse Socialnämnden	39
Verksamhetsberättelse Produktionsstyrelsen	41
Verksamhetsberättelse Armada-koncernen	43
Verksamhetsberättelse Roslagsvatten-koncernen	45
Resultaträkning	47
Balansräkning	48
Finansieringsanalys	49
Noter	50
Redovisningsprinciper	55

Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Du håller just nu Österåkers kommuns årsredovisning för 2015 i din hand. 2015 har fortsatt varit ett bra år på många sätt för kommunen. Antalet invånare ökade med 950 personer och det totala invånarantalet i kommunen uppgick per den sista december till 42 130 personer. Det är en ökning med 2,3 % jämfört med året innan och en större ökning än både länet och riket.

Det finns ett stort intresse att bygga bostäder och att flytta till kommunen. Även skärgårdsöarna upplever en positiv inflyttning och vi har antagit detaljplaner för ett nytt bostadsområde på Ljusterö. Kommunen har ett mål att det ska byggas ca 250-300 bostäder per år. Det preliminära utfallet för 2015 är 430 bostäder.

Under året inleddes en dialog om den nya översiktsplanen och en vision om hur kommunen ska utvecklas fram till 2040, med en utblick ända fram till 2060. Idéerna och förslagen från kommunmedborgare och företagare har varit många och intressanta och kommer beaktas i processen med den nya översiktsplanen.

En god ekonomi med sunda prioriteringar och satsningar är grunden för att överhuvudtaget kunna bedriva en kvalitativ verksamhet till gagn för kommuninvånarna. Det är också en förutsättning för att successivt kunna utveckla kvalitet och innehåll i verksamheten.

2015 års resultat landar på 76,8 miljoner. Soliditeten är 64,7% exklusive pensionsskulden (17,3% inklusive). Kommunen har till och med utgången av 2015 reserverat ca 537 miljoner till pensionsskulden, vilket motsvarar 72 % av totala skulden.

Kommunen arbetar efter fem övergripande finansiella mål vilka fullmäktige fastslagit. Dessa mål är ett ramverk som vi sedan förra mandatperioden satt upp.

1. Nettokostnadsandelen ska högst motsvara 98 % av skatt och bidrag som utgiftstak.
2. Kommunens utdebitering hålls så låg som möjligt. För år 2015 har den varit 18:65.
3. Kostnadsutveckling per invånare ska inte överstiga 3,5 % i snitt över en mandatperiod.
4. Investeringsvolym som överstiger årets avskrivningar ska finansieras med årets resultat.
5. Årets resultat som överstiger 2 % av eget kapital ska reserveras dels till ansvarsförbindelse för pension och dels för resultatutjämningsreserv i balansräkning under posten eget kapital.

Tack vare en god ekonomisk hushållning och en god soliditet har kommunen haft möjlighet att fondera en del av överskottet i en så kallad resultatutjämningsreserv. Det är medel som kan användas för att kunna upprätthålla en god kvalitativ nivå i verksamheterna även vid en större lågkonjunktur. Vid utgången av 2015 var detta belopp ca 141 miljoner för Österåkers del.

Kommunalskatten har för 2015 varit 18:65, vilket dittills varit den åttonde lägsta kommunalskatten i länet. Inför budget 2016 sänktes kommunalskatten med 50 öre till 18:15, vilket placerar Österåker på sjätte plats i hela landet.

2015 har även varit ett ansträngande år för många av kommunens verksamheter i flyktingkrisens spår. Den ordinarie verksamheten har fått en stor utmaning att hantera parallellt. Trycket har varit stort på framför allt socialförvaltningen och skolan. Utan kompetenta medarbetare hade det inte varit möjligt att hantera den situationen.

Jag vill framföra ett stort tack till alla duktiga medarbetare vi har i vår kommun som varje dag gör ett fantastiskt arbete ute i verksamheterna! 2015 års resultat, ekonomiskt såväl som kvalitetsmässigt är alla medarbetares stora förtjänst!



Michaela Fletcher (M)
Kommunstyrelsens ordförande

Förvaltningsberättelse

OMVÄRLDSFAKTORER

Den svenska ekonomin befinner sig sedan ett par år tillbaka i en konjunkturåterhämtning. Inhemsk efterfrågan växer snabbt och BNP beräknas, både föregående år och innevarande år, öka med cirka 3,5 procent, vilket innebär att sysselsättningen växer snabbt och arbetslösheten pressas tillbaka. I slutet av år 2016 beräknas den svenska ekonomin stå inför en högkonjunktur. Arbetslösheten beräknas då uppgå till 6,7 procent och inflationstalen, enligt KPI, ligga nära 1,5 procent.

Den omfattande flyktinginvandringen ger inte omedelbart upphov till fler sysselsatta. Den positiva effekten av en ökad befolkning i yrkesverksam ålder tar tid genom att de nyanlända inte genast kan etablera sig på arbetsmarknaden. Därför spelar en framgångsrik etablering av nyanlända stor roll för Sveriges ekonomi framöver.

Kommunen har tagit fram ”Riktlinjer för flyktingverksamhet och dess finansiering” med syfte att säkerställa ett bra mottagande ur både verksamhets- och finansperspektiv. En åtgärdsplan för integration av nyanlända har också antagits av Kommunstyrelsen.

Utvecklingen av skatteunderlaget för 2015 bedöms bli ungefär på samma nivå som kommunen räknade med i budgetförutsättningarna inför 2015. Prognosen för kommunens skatteintäkter och kommunal utjämning för 2015 visar en negativ avvikelse jämfört med vad som budgeterats. Detta förklaras av dels färre arbetade timmar under 4:e kvartalet 2014 och dels förändring av regeringens budget som Riksdagen beslutade om i slutet av 2014.

Befolkning

I Stockholms län ökade befolkningen med 1,5 % och i riket med 1,1 %. I kommunen var tillväxten 2,3 %, dvs. 950 personer, vilket innebär att befolkningen uppgick till 42 130 personer vid årsskiftet.

Ungefär 88 % av befolkningsökningen, främst i kategorin 20-64 år, beror på flyttningsnettot. Antalet äldre över 65 år har ökat kraftigt i Österåker under de senaste åren, 221 under 2015. 18 % av befolkningen är nu över 65 år.

Arbetslöshet

Arbetslösheten för befolkningen i Österåker uppgick i december till 2,0 %, vilket är på samma nivå som 2014. Öppet arbetslösa personer mellan 18-24 år är 1,5 %, vilket är 0,6 procentenheter lägre än 2014. Österåker är bland de kommuner i riket som har lägst arbetslöshet.

Arbete och sysselsättning

I åldersgruppen 16 år och äldre var 20 768 personer förvärvsarbetande, varav ca 63 % har sitt arbete utanför kommunen, framför allt i Stockholm och Täby. Inom Österåkers kommun var 10 644 personer sysselsatta, varav 2 929 personer bor utanför kommunen, främst i Stockholm och Täby.

SKATTEKRAFTEN

Kommunens skattekraft är för taxeringsår 2015 115,9% av riksgenomsnittet, vilken är en minskning med 0,5 procentenheter. Detta medför att kommunen får betala till inkomstutjämningsssystemet, då kommunerna garanteras ett skatteunderlag per invånare på 115 % av riksgenomsnittet.

ÅRETS RESULTAT

Årets resultat uppgick till 76,8 mnkr, det vill säga 0,4 mnkr bättre än budgeterat.

Enligt KF:s beslut har hälften av årets resultat som överstiger 2 % av eget kapital reserverats för pensionsskulden. Årets reservation omfattar 28,7 mnkr och kan längre fram utnyttjas för att möta framtida kostnadsökning till följd av pensionsförpliktelser. Dessutom föreslås ytterligare 28,7 mnkr avsättas till Resultatutjämningsreserv.

Årets resultat enligt Resultaträkningen	76 795
- reducereing av samtliga realisationsvinster	-
+ justering för reavinster enl undantagsmöjlighet	-
+ justering för reaförluster enl undantagsmöjlighet	-
+ orealiserade förluster i värdepapper	1 407
- justering för återföring av orealiserade förluster i värdepapper	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	78 202
- reservering av medel till resultatutjämningsreserv (RUR)	-28 658
+ användning av medel från resultatutjämningsreserv (RUR)	-
Årets balanskravsresultat	49 544
Balanskravsunderskott från tidigare år	-
Balanskravsresultat att återställa	-

Efter justering för reservation till Resultatutjämningsreserv uppgår årets balanskravsresultat till 49,5 mnkr. Därmed finns inget balanskravsunderskott att reglera kommande år.

Nämndernas samlade nettokostnader visar ett underskott om 8,5 mnkr jämfört med budget.

FINANSVERKSAMHETEN

Målet med kommunens pensionsmedelsförvaltning är att matcha de framtida pensionsutbetalningarna. Detta innebär att marknadsvärdet dels på pensionsförvaltningen och dels på ansvarsförbindelsen avseende pensioner, ska följas åt.

Kommunens risknivå är att från placeringen vid varje tidpunkt kunna garantera 90 % av utbetalningarna gällande pensioner från ansvarsförbindelsen. Risknivån speglar också månatlig avkastning på placeringarna. Vid 2015-12-31 var konsolideringen 122,4% jämfört med 118,2% året innan. Under året var pensionsportföljens avkastning 2,9 %, vilket innebär 3,9 mnkr under 2015. Målet att matcha ökningen av ansvarsförbindelsen har därmed uppfyllts.

Placering av kommunens överlikviditet, 300 mnkr enligt beslut, utgör en separat värdepappersportfölj. Årets avkastning uppgår till 0,2 mnkr. Marknadsläget har under året varit sämre än tidigare vilket innebar att portföljen skrevs ner med 1,4 mnkr i bokslutet.

Utfallet av samtliga placeringar samt aktuell risknivå redovisas månadsvis till Kommunstyrelsen och per juni månad även till Kommunfullmäktige.

Skatter och statsbidrag

De kommunala skatteintäkterna uppgick till 1 806,3 mnkr, en ökning med 93,4 mnkr eller 5,5 % jämfört med 2014.

Pensionskostnader

Kommunens totala pensionskostnader består av pensionsutbetalningar för pensionärer, individuell del för nuvarande anställda samt avsättningar för kompletterande pension. Kommunens avsättning till pensionsskuld, inkl. särskild löneskatt, uppgick till 142,3 mnkr, en ökning med 11,5 mnkr jämfört med 2014. Kommunens pensionsskuld avseende pensioner inarbetade före 1998 redovisas som en ansvarsförbindelse och uppgår till 750 mnkr, inkl. särskild löneskatt, i bokslutet 2015.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

Lagstiftningens krav på god ekonomisk hushållning innebär att en kommun skall ha ett överskott i både den budgeterade resultaträkningen och i bokslutet. Vid ett konstaterat underskott måste detta återställas inom en treårsperiod. Kommuner ska i sin budget ta fram särskilda mål och riktlinjer av betydelse för en god ekonomisk hushållning, vilket innebär både verksamhetsmål och finansiella mål.

Verksamhetsmål

Kommunen har i huvudsak uppfyllt sina verksamhetsmål. En utförlig redovisning återfinns under respektive verksamhetsbeskrivning och sammanställda i bilaga till bokslutet.

Finansiella mål

Nettokostnadsandelen ska motsvara högst 98 % av skatt och bidrag. Målet är uppfyllt.

Utdebiteringen ska hållas så låg som möjligt under mandatperioden. Målet förväntas uppfyllas.

Investeringsvolym som överstiger årets avskrivningar ska finansieras med årets resultat. Kommunen har investerat för 95,0 mnkr under året. Målet är uppfyllt.

Kontrollen över kommunens kostnader ska fortsatt vara stark. Kommunens kostnadsutveckling per invånare ska inte överstiga 3,5 % i snitt under mandatperioden. Kostnadsutvecklingen för 2015 är 5,9 %. Målet förväntas uppfyllas under perioden.

Årets resultat ska reserveras dels för pensionsskuld och dels till resultatutjämningsreserv i balansräkningen under posten eget kapital. Målet är uppfyllt.

LÅNGFRISTIGA SKULDER

Erhållna investeringsbidrag från exempelvis exploatörer och Trafikverket finns bokförda som långfristiga skulder. Investeringsbidragen kommer att periodiseras över samma tidsperiod som motsvarande investeringar skrivs av.

INVESTERINGAR

Under året har kommunen investerat för 130,5 mnkr brutto och erhållit 35,5 mnkr i investeringsinkomster. Budgeten för utgifterna var ca 126,6 mnkr. Utöver investeringsutgifter fanns budgeterade investeringsinkomster avseende markförsäljning om 30,1 mnkr för 2015.

De största investeringarna under året, ca 72,7 mnkr, utgörs av investeringar i Svinningeområdet, investeringar i gator och vägar samt stadsutveckling och skärgårdsutveckling.

Omfattningen av exploateringsverksamheten framgår av tabell under avsnittet Exploateringsredovisning.

Koncernöversikt

I kommunkoncernen ingår, förutom Österåkers kommun, Armada Fastighets AB samt Roslagsvatten AB. Kommunkoncernen har en balansomslutning om totalt 4,9 mdkr. I fastighetsbolaget ligger fastigheter till ett värde av 2,4 mdkr.

Armada Fastighets AB är helägt och ombesörjer bostads- och lokalförsörjningen i kommunen. Bland Armadas dotterbolag finns Österåkers Stadsnät AB som ansvarar för att bygga ut IT-infrastrukturen i kommunen.

Roslagsvatten AB hanterar den övergripande vatten- och avloppsverksamheten i Österåker, Vaxholm, Vallentuna, Knivsta och Ekerö som införlivades under 2014. Kommunen äger 43,9 %.

Syftet med den sammanställda redovisningen för hela kommunkoncernen är att ge en samlad bild av det totala ekonomiska åtagandet oavsett val av verksamhetsform. Ytterligare upplysningar om ekonomi och verksamhet återfinns i Armadas och Roslagsvattens bifogade verksamhetsberättelser samt i bolagens egna årsredovisningar.

ÅRETS KONCERNRESULTAT

Årets resultat för kommunkoncernen uppgår till 98,4 mnkr efter eliminering av koncerninterna poster, vilket är en försämring jämfört med föregående år med 12,6 mnkr. Koncernens finansnetto uppgick till -26,1mnkr, det vill säga en förbättring med 1,8 mnkr jämfört med 2014. Koncernens soliditet uppgick på bokslutsdagen till 23,7 %.

Armada Fastighets AB (koncernen)

RESULTATRÄKNING (tkr)	BOKSLUT 2015	BUDGET 2015	BOKSLUT 2014
Verksamhetens intäkter	306 293	320 693	298 153
Verksamhetens kostnader	-170 792	-173 850	-160 568
Avskrivningar enl plan	-77 003	-86 487	-78 263
Verksamhetens nettoresultat	58 498	60 356	59 322
Finansnetto	-35 560	-57 679	-35 622
Skatt på periodens resultat	-5 871	0	-5 853
Extraordinära poster	4 032	0	3 106
ÅRETS RESULTAT	21 099	2 677	20 953

Armadas driftkostnader har ökat något jämfört med tidigare år, rörelseresultatet är dock detsamma som året innan. Det positiva resultatet beror bl.a. på det positiva ränteläget. Årets resultat uppgår till en vinst på 21,0 mnkr.

Roslagsvatten AB (koncernen)

RESULTATRÄKNING (tkr)	BOKSLUT 2015	BUDGET 2015	BOKSLUT 2014
Verksamhetens intäkter	321 774	292 744	294 889
Verksamhetens kostnader	-268 627	-218 465	-240 241
Avskrivningar enl plan	-46 299	-46 280	-37 488
Verksamhetens nettoresultat	6 848	27 999	17 160
Finansnetto	-4 919	-22 029	-11 513
Skatt på periodens resultat	-566	0	-1 380
Extraordinära poster	0	0	0
ÅRETS RESULTAT	1 363	5 970	4 267

Roslagsvatten AB visar ett resultat om 1,4 mnkr.

Utöver de företag som ingår i den sammanställda redovisningen har kommunen ett mindre ägande i följande företag:

- Brännbackens Återvinnings AB (9,9 %)
- Vårlyjus AB (3,5 %)
- Stockholmsregionen Försäkrings AB (3,7 %)
- Visit Roslagen AB (10,0 %)

Dessutom är kommunen medlemmar i följande förbund:

- Norrvatten
- Storstockholms Brandförsvär
- Samordningsförbundet Södra Roslagen

Viss kommunal verksamhet bedrivs inom ramen för kommunala uppdragsföretag. Det innebär att verksamhet köps av externa entreprenörer efter upphandling eller tillståndsgivning. Köp av externa skolplatser räknas inte in här eftersom dessa agerar efter tillstånd från Skolverket.

Kundvalsnämnderna ansvarar för att följa upp verksamheten oavsett driftsform, vilket innebär att lämnade redovisningar om måluppfyllelse m.m. även inkluderar uppdragsföretagen.

Miljöredovisning

ÖVERGRIPANDE MILJÖARBETE

För 2016 finns ett nytt inriktningsmål: ”Österåker ska utveckla ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka”. För perioden 2015-2018 finns nu väl förankrade förslag på lokala miljömål.

Det nyinrättade Miljö- och klimatrådet är rådgivande organ till Kommunstyrelsen. Rådet är en remissinstans och ett forum för politiker, intresseorganisationer och kommunen inom friluft-, kultur-, natur- och miljöfrågor.

I tidningen Miljöaktuellt ranking av kommunernas miljöarbete placerade sig Österåker på plats 188, (2014: 194:e plats).

SKÄRGÅRD, SJÖAR OCH VATTEN

Arbetet med att ta fram en VA-plan för kommunen har påbörjats. En VA-policy har tagits fram för beslut och en VA-översikt finns färdig.

Åkerströmmens Vattenvårdssamverkan genomförde en temadag, bl.a. med besök i Täby och Sollentuna. Resultat från vattenprovtagningen i Åkerströmmen har sammanställts och utgör ett underlag för fortsatt arbete. För att möjliggöra mer långsiktigt arbete har beslut tagits om medlemsavgift för deltagarna.

Österåkervatten har undersökt spill- och dagvattenledningsnätet för att identifiera orsaken till hög belastning. En av de större pumpstationerna har byggts om helt för att minska risken för bräddning.

Margretelunds reningsverk har optimerat driften och förbättrat styrningen. Utredning pågår av anslutning senast 2020 till Käppalaverket, på Lidingö.

Tillsyn av de kommunala dagvattenanläggningarna har genomförts för att minska utsläppen av näringsämnen och miljöfarliga ämnen till ytvatten och grundvatten.

Kommunen har fått bidrag till lokala vattenvårdsåtgärder och för att ekonomiskt stötta byggandet av en spolplatta med reningsanläggning på Ramsmora varv på Ljusterö. Anläggningen har kapacitet för större fritidsbåtar och fartyg.

MARK, BYGGANDE OCH BOENDE

Rutiner för städning och ventilation har kontrollerats vid skolorna, som en del av ett nationellt tillsynsprojekt med fokus på inomhusmiljön.

Tillsyn har påbörjats av byggarbetsplatser avseende avfallshantering, hantering av schakt- och rivningsmassor, egenkontroll och rutiner för tillbud.

Vid Oceanparken i Tuna har lekplatsen rustats upp och en ny bollplan har anlagts för att bidra till en god bebyggd miljö som är tillgänglig för alla. Därutöver har arbete skett för att öka tillgången till utemiljöer vid särskilda boenden.

Nya återvinningsrum och hus har byggts vid förskolor och skolor, för bättre återvinning och insamling av matavfall. Anpassningar sker också för att arbetsmiljön i köken och vid hämtningen av avfallet inte ska försämrats. En plan för förbättrad avfallshantering vid badplatser och sporthallar har tagits fram.

Österåkersvatten AB slutförde införandet av matavfallsinsamling. Införandet har varit positivt, med få kundklagomål och en hög anslutningsgrad. Hushållen sorterar i stor utsträckning rätt vilket medför att kvaliteten på det insamlade materialet är hög.

Mängden grovavfall och farligt avfall som lämnats på Brännbackens återvinningscentral ökade med drygt 10 procent. Samtidigt ökade dock återvinning och återbruk av möbler och textilier.

KLIMAT OCH LUFT

Flera nämnder har som mål att dels minska antalet arbetsresor genom att skapa förutsättningar för digitala och resfria möten, dels att digitalisera hanteringen av handlingar.

Målet för ny anlagd gång- och cykelväg har uppnåtts. Kommunen har gått med i det regionala nätverket ResSmart som arbetar med att öka samarbetet inom området hållbara resor.

Inom energi- och klimatrådgivningen har fokus varit att erbjuda information och rådgivning till bostadsrätts- och samfällighetsföreningar. En solkarta, som visar potentialen för solenergi på tak, har tagits fram för Åkersberga tätort och fastlandet, med syftet att öka intresset för solenergi och att ge underlag för att bedöma lönsamheten i investeringen. En seminarierie om solenergi anordnades tillsammans med grannkommunerna.

Kommunen har, genom bidrag från det lokala investeringsstödet Klimatklivet, fått medel för att sätta upp laddstolpar för elbilar på tre platser under 2016.

Ett trafiksäkerhets- respektive ett tillgänglighetsprogram har beslutats i Byggnadsnämnden, varvid två busshållplatser har anpassats och tio enkelt avhjälpna hinder har åtgärdats, med syftet att underlätta för resenärer i kollektivtrafiken.

Möten har genomförts med skolor gällande trafiksäkerhet. Alla skolor har uppmanats att delta i tävling och utmaning med syftet att få flera barn att gå och cykla till skolan. Åtgärder för säker skolväg har genomförts vid fyra skolor.

Armada har bytt ut två värmepumpar för att förbättra energihushållningen i kommunens lokaler. Armaturer i trapphus har bytts ut till lågenergiljuskällor. Det fortlöpande arbetet med energieffektiviseringsåtgärder i befintliga system har medfört att energibesparingsmålet på 3 % har uppnåtts.

NATUR OCH BIOLOGISK MÅNGFALD

En tillståndsansökan för att rusta upp slussen med en ny fiskvandringssväg i Åkers kanal påbörjades. I projektet ingår även att förbättra tillgänglighet och säkerhet för allmänhet och besökare.

Naturvårdsåtgärder har genomförts vid Breviksbadet för att främja de ekologiska värdena i området och friställa stora ekar och andra skyddsvärda träd.

SKADLIGA ÄMNEN OCH KRETSLOPP

Resterande gatubelysning med kvicksilverarmaturer har bytts ut. Arbetet fortsätter med att byta ut belysning i elljusspår och på friluftsområden.

Målet för andel ekologiska livsmedel som kommunen köper in har uppnåtts och uppgår nu till 25 %.

Under året har försök inletts med att snabbt forsla bort uppställda fordon, vilket medfört färre bilbränder och bilrelaterade brott.

Tillsyn av kemiska produkter har genomförts i två projekt, kontroll av hårfärgningsmedel hos frisörer och skadliga ämnen i varor riktade till barn och som säljs i butik.

Kontroll har genomförts av vattnet i Valsjön. Resultatet kunde utesluta påverkan av markföroreningar i närområdet. Mark, grundvatten och ytvatten vid tre småbåtshamnar har undersökts och visar på allvarliga föroreningar. Kontrollerna fortsätter.

Personalredovisning

PERSONALFAKTA

Personalstatistiken avser månadsavlönade under 2015 om inget annat anges.

Anställda och årsarbetare

	2015	2014
Antal årsarbetare tillsvidare	1516	1503
Antal årsarbetare tidsbegränsade	171	169
Summa årsarbetare	1687	1672
Antal anställda månadsavlönade	2170	2144

varav 439 anställda månadsavlönade män år 2015

Antal anställda per anställningsform

Medarbetarna i Österåkers kommun är anställda med olika anställningsformer. 2015 var 226 personer anställda på allmän visstidsanställning, 82 personer på vikariat, 175 personer var anställda på annan tidsbegränsad anställning och 1876 personer var tillsvidareanställda.

Kön och åldersfördelning

Av de tillsvidareanställda är andelen kvinnor 80,0 % (2014: 80,5 %). Medelåldern för månadsavlönade är 47 år för kvinnor och 43 år för män.

Tidsanvändning

Av den möjliga arbetstiden enligt avtal har mertid utgjort 0,7 % (2014: 0,8 %) och övertid har utgjort 0,4 % (2014: 0,3 %).

Personalomsättning

Personalomsättning, d.v.s. externa avgångar på egen begäran, uppgick 2015 till 12,2 % att jämföra med 2014 då personalomsättningen uppgick till 12,9 %.

Socialförvaltningen står för den största ökningen från 19,6 % 2014 till 24,3 % 2015. Inom produktionsförvaltningen har personalomsättningen ökat mest inom måltidsenheten från 8,9 % 2014 till 10,3% 2015 och inom förskolan från 8,3 % 2014 till 10,6 % 2015.

Pensionsavgångarna har minskat något från 57 personer 2014 till 53 personer 2015.

PERSONALKOSTNADER

Personalkostnader i förhållande till kommunens totala verksamhetskostnader är för 2015 42,3 %, d.v.s. en marginell nedgång från 42,4 % 2014.

Fördelningen ser 2015 ut som följer; löner och arvoden 663,3 mnkr, övriga personalkostnader 283,2 mnkr och en total om 946,4 mnkr, vilket är 6,2 % mer än 2014.

HÄLSOBOKSLUT

Sjukfrånvaro - hälsotal

Redovisning av sjuktalen följer SKL's definierade nyckeltal för sjukfrånvaro. Total sjukfrånvaro i procent av ordinarie arbetstid var under 2015 7,0 % (2014: 6,9 %), vilket innebär en viss höjning sedan året innan.

Långtidssjukskrivnas, d.v.s. 60 dagar eller mer, andel av total sjukfrånvaro uppgick till 48,4 % 2015, motsvarande siffra var 52,2 % 2014.

Sjukfrånvaro i procent uppdelat på kön och åldersgrupper

Kön	% Sjuk	Ålder	% Sjuk
Män	5.5%	0-29 år	5.8%
Kvinnor	7.5%	30-49 år	7.1%
Total	7.0%	50-99 år	7.3%
		Total	7.0%

Frisknärvaro

31,2 % av alla månadsavlönade har inte haft någon sjukdag under 2015.

Friskvårdsbidrag

Under året har 1098 anställda utnyttjat rätten till friskvårdsbidrag vilket motsvarar 56,5 % (2014: 55,5 %). Bidraget används mest till individuell träning och gruppträning.

Personalstöd

Under året har 3 % av våra anställda sökt så kallat personalstöd via extern leverantör. Även under 2014 var sökfrekvensen 3 %.

SEMESTERVÄXLING

Under året har 488 anställda (2014: 368) omvandlat semesterdagtillägget mot ledig tid, av de ca 2000 månadsavlönade som är berättigade.

ARBETSSKADOR

Under året har 54 anmälningar (2014: 53) inkommit. De flesta anmälningar kommer från produktionsförvaltningen.

Finansiell analys

Syftet med den finansiella analysen är att lyfta fram och identifiera kommunens ekonomiska förutsättningar. Nedanstående beskrivning, enligt RK-modellen, identifierar finansiella problem för att klargöra den ekonomiska hushållningen. Fokus läggs på trender och ett helhetsperspektiv.

RESULTAT OCH KAPACITET

Bild 1 till 7 kartlägger:

- Balansen mellan intäkter och kostnader
- Kapaciteten att möta finansiella svårigheter på lång sikt.

Bild 1 Nämndernas budgetavvikelser

(mnr)	2011	2012	2013	2014	2015
Produktionsstyrelsen	-11,6	-1,5	-2,7	-1,1	-5,0
Kommunfullmäktige	-0,3	-0,3	0,1	-0,5	-0,1
Kommunstyrelse	-0,5	-1,7	0,1	1,8	2,5
Kultur- och fritidsnämnd	-	-	-	-	-0,8
Kultur- och utbildningsnämnd	1,5	-1,1	-1,7	0,2	-
Skolnämnd	-	-	-	-	-2,2
Vård- och omsorgsnämnd	-1,0	-2,5	-2,9	-3,4	-9,7
Samhällsbyggnadsnämnd	4,5	-	-	-	-
Byggnadsnämnden	-	-1,0	-5,5	0,1	3,4
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-	0,0	0,0	0,0	0,1
Socialnämnd	4,4	2,2	0,2	4,1	3,2
	-2,9	-5,7	-12,4	1,3	-8,5

En grundläggande förutsättning för att uppnå god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder bedriver verksamheten inom ramarna för den tilldelade budgeten.

Årets resultat innebär ett sämre utfall gentemot budget jämfört med tidigare år. Nämndernas gemensamma resultat understiger budget med 8,5 mnr och fler nämnder som uppvisar underskott mot budget jämfört med tidigare år. Vid underskott ges nämnderna i uppdrag att utarbeta åtgärdsplaner i samband med månadsuppföljningarna.

Bild 2 Olika kostnaders andel av skatteintäkter och generella statsbidrag (nettokostnadsandel)

%	2011	2012	2013	2014	2015
Verksamhetens nettokostnadsandel	90,2	90,0	92,1	94,0	94,8
Avskrivning (andel)	2,4	2,4	1,8	1,9	1,9
Finansnetto (andel)	0,0	-0,4	0,1	-0,9	-0,6
	92,6	91,9	94,0	95,1	96,1

Av bild 2 framgår att verksamheten exkl. avskrivningar och finansnetto tog i anspråk 94,8 % av skatteintäkter och generella statsbidrag under 2015. Avskrivningarnas andel var 1,9 % och finansnettots -0,6 %. Den totala nettokostnadsandelen om 96,1 % innebär att resultatet är positivt och uppgår till 3,9 % av skatteintäkterna. Ett av kommunens finansiella mål är att nettokostnadsandelen ska vara maximalt 98 %, vilket alltså uppfylls även för 2015.

Bild 3 Investeringsvolym och självfinansieringsgrad

Investeringsvolym	2011	2012	2013	2014	2015
Nettoinvesteringar (mnkr)	68,6	70,9	76,7	81,4	95,0
i % av nettokostnad	4,5%	4,5%	4,6%	4,6%	5,1%
Avskrivning/nettoinvest	60%	59%	42%	43%	40%

Trots att investeringsvolymen ökat jämfört med tidigare år har samtliga av årets investeringar finansierats av egna medel. Ett av kommunens finansiella mål säger att den del av årets investeringar som överstiger årets avskrivningar ska finansieras med årets resultat. För 2015 är investeringsvolymen 95,0 mnkr och årets avskrivningar 38,4 mnkr. Den andel av investeringarna som överstiger avskrivningarna täcks av resultatet som visar 76,8 mnkr, vilket innebär att målet är uppfyllt.

Bild 4 Årets resultat

(mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Årets resultat	127,2	142,7	110,0	92,6	76,8
Resultat före extr.poster	127,2	142,7	110,0	92,6	76,8
Resultat exkl realisationsvinster	127,2	142,4	110,0	92,6	76,8

Årets resultat uppgår till 76,8 mnkr att jämföra med budgeterat överskott om 76,4 mnkr. Avvikelsen utgörs av verksamhetskostnader för nämnderna om -8,5 mnkr, budgetposter för oförutsedda händelser m.m. +12,9 mnkr, kostnader för pensionskulld och semesterlöneskulld -4,5 mnkr, övriga centrala verksamhetskostnader inkl. avskrivningar +4,4 mnkr, återbetalning av AFA-premier +11,6 mnkr, skatteintäkter och statsbidrag -16,2 mnkr samt finansiella poster +0,7 mnkr. Kommunens resultat är positivt vilket är i enlighet med balanskravet.

Bild 5 Soliditet

% / mnkr	2011	2012	2013	2014	2015
Soliditet	63,6%	64,7%	67,1%	67,6%	64,7%
- inkl pensioner inom linjen	-11,0%	2,2%	6,8%	14,4%	18,5%
Tillgångsförändring	83	204	112	123	176
Förändring av EK	127,2	142,7	104,0	90,3	71,8

Soliditeten är ett mått på kommunens långsiktiga finansiella utrymme. Den visar hur stor del av kommunens tillgångar som har finansierats med det egna kapitalet. Soliditeten exklusive pensionsåtaganden inom linjen uppgår för 2015 till 64,7 %. Den faktiska soliditeten, inklusive pensionsåtaganden, uppgår till 18,5 %. I och med 2012 års resultat blev kommunens egna kapital, inklusive pensionsåtaganden, positivt. Detta innebär att kommunen har möjlighet att göra maximal avsättning till Resultatutjämningsreserv, RUR, under eget kapital.

Bild 6 Skuldsättningsgrad

%	2011	2012	2013	2014	2015
Total skuldsättn.grad	36%	35%	33%	32%	35%
varav avsättn.grad	9%	8%	9%	9%	9%
varav kortfr.skuldsättn.	26%	26%	23%	21%	23%
varav långfr.skuldsättn.	2%	1%	1%	2%	4%

Skuldsättningsgraden visar hur stor del av tillgångarna som har finansierats med främmande kapital. Kommunens banklån amorterades i sin helhet 2010. Långfristiga skulder består till fullo av periodiserade investeringsbidrag.

Bild 7 Kommunens intäkter

(mnr)	2011	2012	2013	2014	2015
Verksamhetsintäkter	283	274	291	304	335
Skatteintäkter	1559	1623	1667	1713	1806
Skatteuttag (%)	18,90	18,90	18,65	18,65	18,65

En viktig del vid bedömning av kommunens finansiella kapacitet är vilken potentiell möjlighet kommunen har att påverka sina intäkter. Denna kapacitet ökar ju lägre skattesatsen är.

RISK OCH KONTROLL

Bild 8 - 12 kartlägger:

- Risker som kan påverka kommunens resultat och kapacitet;
- Kontrollen över den ekonomiska utvecklingen.

Bild 8 Likviditet ur ett riskperspektiv

	2011	2012	2013	2014	2015
Balanslikviditet (%)	189%	214%	246%	259%	241%
Rörelsekapital (mnr)	232	356	436	491	517

Ett positivt rörelsekapital anger att omsättningsstillgångarna överstiger kortfristiga skulder, 2015 med 517 mnr.

När det gäller risk ur ett kortsiktigt perspektiv är dessutom betalberedskapen i form av likviditet en viktig komponent. Kommunens likviditet är mycket god. Under 2014 placerades 300 mnr av överlikviditeten i kortfristiga värdepapper. Sedan tidigare är dessutom 130 mnr placerade med avsikt att finansiera kommande pensionskostnader.

Bild 9 Ränterisker

% av totalt lånebelopp	2011	2012	2013	2014	2015
Lån med rörlig ränta *	-	-	-	-	-
Lån med bunden ränta	-	-	-	-	-
Swap (kreditid 4 resp 5 år)	-	-	-	-	-

Då kommunen under 2010 amorterat samtliga banklån exponeras inte kommunen för någon ränterisk gällande lån. 2014 gjordes placering av överlikviditet för att minska ränterisken för tillgodohavanden. Detta innebär att den placerade portföljen har bättre möjligheter till avkastning än kontoplacering men i kombination med en mindre ränterisk.

Bild 10 Borgensåtagande

(mnr)	2011	2012	2013	2014	2015
Borgensåtagande	2180	2326	2734	2634	2812
varav inom koncernen	2174	2321	2730	2630	2809

Av kommunens totala borgensåtaganden avser 0,1 % externa åtaganden och 99,9 % de kommunala bolagen, med fördelningen 84,6 % för Armadakoncernen och 15,3 % för Roslagsvattenkoncernen. Kommunen har inte varit tvungen att infria något borgensåtagande sedan 1999.

Bild 11 Pensionsskuld

Pensionsskuld (mnkr)	2011	2012	2013	2014	2015
Inom BR	122	133	154	166	179
Inom linjen	753	757	799	770	750
Totalt	875	890	953	936	929
varav återlånat till verksamheter	875	760	823	800	789

Enligt Lag om kommunal redovisning skall nyintjänade pensionsförmåner redovisas som en avsättning i balansräkningen. Pensionsförmåner intjänade före år 1998 skall redovisas under ansvarsförbindelser utanför balansräkningen. Denna del av pensionsskulden är viktig att betrakta ur ett riskperspektiv eftersom skulden löpande skall finansieras över resultaträkningen under de kommande femtio åren.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår till 929 mnkr varav 750 mnkr ligger inom linjen som ansvarsförbindelse. Det innebär således att 81 % av pensionsskulden inte finns upptagen som en skuld i kommunens balansräkning. Dock är 140,3 mnkr placerade i värdepapper för att finansiera kostnadstopparna under de år som belastas med högst kostnader. Resterande del av skulden är återlånad till verksamheten.

Bild 12 Finansiell målsättning, budgetföljsamhet och prognossäkerhet

avvikelse, nämnderna (mnkr)	juni	nov	Bokslut
Produktionsstyrelse	-1,0	-5,0	-5,0
Kommunfullmäktige	-0,2	-0,5	-0,1
Kommunstyrelse	1,9	1,6	2,5
Kultur- och fritidsnämnd	0,0	-1,0	-0,8
Skolnämnd	-2,5	-2,0	-2,2
Vård- och omsorgsnämnd	-1,6	-8,0	-9,7
Byggnadsnämnd	0,5	3,1	3,4
Miljö- och hälsoskyddsnämnd	-0,2	0,1	0,1
Socialnämnd	4,4	2,1	3,2
Total nämnderna	1,4	-9,7	-8,6

Vid månadsuppföljningen per juni prognostiserade nämnderna ett överskott jämfört med budget för helåret om +1,4 mnkr. Dock visade prognosen i samband med novembers månadsuppföljning ett resultat som bättre överensstämde med helårsresultatet som slutade på -8,6 mnkr jämfört med budget.

KÄNSLIGHET

Bild 13 Känslighetsanalys

Händelse (mnkr)	Årseffekt
Skatteunderlagsförändring med 1%	18
Förändrad kommunalskatt med 1 kr	102
Löneförändring med 1%	9
Inflation med 1%	6

Olika yttre faktorer påverkar kommunens ekonomi olika mycket. Tabellen ovan visar ett urval av händelser och vilken helårseffekt de skulle få på resultatet. För en god ekonomisk beredskap behöver kommunen ha kännedom kring vilken kostnadseffekt olika händelser kan få, för att därigenom skapa förutsättningar att kunna hantera riskerna.

SAMMANFATTANDE KOMMENTAR

Kommunen har under den observerade perioden stärkt sin ekonomiska ställning. De samlade resultaten är 549 mnkr under de fem år analysen omfattar. De goda resultaten har stärkt kommunen finansiellt och skapat bra förutsättningar inför eventuella finansiella utmaningar i framtiden. Dessutom har skattesatsen sänkts med 25 öre under samma period.

Överskotten har också möjliggjort att samtliga banklån amorterats samt att avsättning till både pensionsplacering samt placering av överlikviditet har kunnat ske i två separata värdepappersportföljer.

Dessutom har medel reserverats under eget kapital, dels för kommande pensionskostnader dels till Resultatutjämningsreserv (RUR).

Av årets resultat kan ytterligare medel reserveras för kommande pensionskostnader samt Resultatutjämningsreserv. Detta möjliggör framtida disponering av reserverna utan att behöva återställa ett eventuellt negativt resultat, vilket i sin tur ökar kommunens framtida ekonomiska handlingsutrymme.

Driftsredovisning, central nivå

Driftsredovisning per slag, inkl interna poster (tkr)	Budget 2015	Utfall 2015	Budget- avvikelse	Utfall 2014
Verksamhetens intäkter				
Avgifter	93 518	97 235	3 717	97 656
Övriga intäkter	1 221 355	1 229 444	8 089	1 165 425
Summa intäkter	1 314 873	1 326 679	11 806	1 263 081
- Varav interna intäkter		1 022 002		978 584
Verksamhetens kostnader				
Personalkostnader	-894 856	-897 648	-2 792	-855 178
Lokalkostnader	-192 875	-192 358	517	-188 362
Kapitalkostnader	-54 470	-54 537	-67	-49 671
Köp av verksamhet	-1 669 839	-1 679 967	-10 128	-1 587 217
Övriga kostnader	-377 054	-384 884	-7 830	-374 219
Summa kostnader	-3 189 093	-3 209 394	-20 300	-3 054 647
- Varav interna kostnader		-1 124 706		-1 073 363
Verksamhetens nettokostnader	-1 874 220	-1 882 715	-8 495	-1 791 565
Ökning semesterlöneskuld	-2 000	-4 457	-2 457	3 514
Intern kapitalkostnad	54 290	54 537	247	49 664
Statsbidrag maxtaxa	18 470	18 198	-272	18 632
Ned- och avskrivning	-42 000	-37 615	4 385	-35 340
Pensioner, regleringspost	-43 000	-45 062	-2 062	-40 215
Återbetalning AFA-premie	0	11 582	11 582	0
Särskilda insatser	-16 000	-15 000	1 000	0
Lokaler	-8 500	-299	8 201	-439
Oförutsedd verksamhet	-5 000	-1 300	3 700	-250
Reavinster och -förluster	0	0	0	50
Nettokostnad inkl centrala poster	-1 917 960	-1 902 131	15 829	-1 795 948
Skatteintäkter	1 820 400	1 806 255	-14 145	1 712 880
Utjämningsystem	80 250	80 124	-126	81 369
Fastighetsavgift	82 650	80 729	-1 921	77 850
Finansiella intäkter	13 500	17 773	4 273	17 956
Finansiella kostnader	-580	-3 992	-3 412	-428
Fin. kostn. pensionsskuld	-1 860	-1 963	-103	-1 046
Årets resultat	76 400	76 795	395	92 633

Driftsredovisning, nämndnivå

Driftsredovisning per nämnd (tkr)	Budget 2015	Utfall 2015	Budget-avvikelse	Utfall 2014
Produktionsstyrelsen	0	-4 967	-4 967	-1 109
Intäkter	1 027 343	1 024 490	-2 854	976 469
Kostnader	-1 027 343	-1 029 457	-2 113	-977 578
Kommunfullmäktige mm	-10 520	-10 622	-102	-10 895
Intäkter	30	723	693	1 359
Kostnader	-10 550	-11 345	-795	-12 254
Kommunstyrelsen	-171 000	-168 456	2 544	-160 174
Intäkter	74 900	83 728	8 828	95 518
Kostnader	-245 900	-252 184	-6 284	-255 692
Kultur- och utbildningsnämnden				-982 861
Intäkter				77 813
Kostnader				-1 060 674
Kultur- och fritidsnämnden	-73 600	-74 410	-810	
Intäkter	6 200	6 984	784	
Kostnader	-79 800	-81 394	-1 594	
Skolnämnden	-948 500	-950 723	-2 223	
Intäkter	73 100	74 918	1 818	
Kostnader	-1 021 600	-1 025 641	-4 041	
Vård- och omsorgsnämnden	-539 600	-549 270	-9 670	-519 369
Intäkter	70 300	70 233	-67	71 085
Kostnader	-609 900	-619 503	-9 603	-590 454
Byggnadsnämnden	-32 800	-29 445	3 355	-30 063
Intäkter	9 900	13 115	3 215	9 704
Kostnader	-42 700	-42 560	140	-39 767
Miljö- och hälsoskyddsnämnden	-6 900	-6 753	147	-4 814
Intäkter	5 100	5 004	-96	4 988
Kostnader	-12 000	-11 757	243	-9 802
Socialnämnden	-91 300	-88 082	3 218	-82 386
Intäkter	48 000	47 484	-516	26 145
Kostnader	-139 300	-135 566	3 734	-108 531
Verksamhetens intäkter	1 314 873	1 326 679	11 806	1 263 081
Verksamhetens kostnader	-3 189 093	-3 209 407	-20 313	-3 054 752
Verksamhetens nettokostnad	-1 874 220	-1 882 727	-8 507	-1 791 671

Investeringsredovisning

Investeringsredovisning per nämnd (tkr)	Budget 2015	Utfall 2015	Budget-avvikelse	Utfall 2014
Produktionsstyrelsen	-4 000	-3 570	430	-3 173
Inkomster	0	0	0	0
Utgifter	-4 000	-3 570	430	-3 173
Kommunstyrelsen	-90 550	-89 675	875	-77 022
Inkomster	29 050	35 233	6 183	12 260
Utgifter	-119 600	-124 908	-5 308	-89 282
Byggnadsnämnden	-2 000	-1 766	234	-1 244
Inkomster	1 000	282	-718	375
Utgifter	-3 000	-2 048	952	-1 619
Verksamhetens inkomster	30 050	35 515	5 465	12 635
Verksamhetens utgifter	-126 600	-130 526	-3 926	-94 074
Verksamhetens nettoutgifter	-96 550	-95 011	1 539	-81 439

Exploateringsredovisning

Exploateringsredovisning per område	Balanserade utgifter	Balanserade inkomster	Resultatförda utgifter	Resultatförda inkomster	Netto
Svinninge	-510	0	-2 002	100	-2 412
Täljö, Näs mm	-26 716	20 903	0	0	-5 813
Rosenkälla	0	0	0	0	0
Centrala Åkersberga	-2 840	13 178	-210	650	10 778
Ljusterö och Norra fastlandet	-337	312	-84	-16	-126
Övrigt	-46	0	0	0	-46
Summa	-30 450	34 392	-2 297	734	2 380

Verksamhetsberättelse Kommunfullmäktige

ROLL/UPPGIFT

Fullmäktige, med 51 ledamöter, är den högsta beslutande instansen och tar beslut i principiella frågor och i frågor av större vikt. Kommunens vision är att Österåker år 2020 skall vara länets mest attraktiva skärgårdskommun, som flest väljer att flytta till, bo och verka i, starta företag i samt besöka. Österåker skall präglas av framtidstro, mångfald och öppenhet.

INRIKTNINGSMÅL

Kommunfullmäktige har under 2015 beslutat om sex inriktningsmål:

- Österåker ska vara bästa skolkommunen i länet.
- Österåkers ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning.
- Invånarna skall uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande för all kommunal service.
- Ekonomi i balans.
- Österåker skall ha en trygg miljö.
- Österåker skall sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Utbildning av förtroendevalda i fullmäktige skedde i februari.
- Finansieringsavtal med Täby Kommun avseende kommunal medfinansiering av utbyggnad av Arninge resecentrum godkändes.
- Revidering av Arbetsmiljöpolicy antogs.
- 10-årig underhållsplan för det kommunala vägnätet slutredovisades.
- Program för uppföljning av och insyn i verksamheter som utförs av privata utförare antogs.
- Avtal mellan Österåkers kommun och Trafikverket om medfinansiering och samverkan för projekt väg 276 Sjöbergsvägen godkändes.
- Barn- och ungdomspolicy antogs.
- Policy för intern kontroll i kommunen fastställdes.
- Höjning av VA-brukningstaxa antogs.
- Ökningen av antalet ensamkommande flyktingbarn har medfört att överförmyndarens åtagande påverkats.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Det ekonomiska utfallet för Kommunfullmäktige m.m. för 2015 uppgick till -10,6 mnkr, vilket var ett underskott mot budget med 0,1 mnkr.

FRAMTIDEN

Målstyrningsarbetet kommer under kommande år att utvecklas.

Verksamhetsberättelse Kommunstyrelsen

ROLL/UPPGIFT

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och ansvarar för hela kommunens utveckling och ekonomiska ställning.

Kommunstyrelsen leder, utvecklar, effektiviserar och samordnar:

- den kommunala demokratin
- regelverk, administration och organisationsfrågor
- den kommunala ekonomifunktionen
- personalpolitiken
- IT-verksamheten
- informations- och kommunikationsverksamheten
- turistverksamheten, näringslivs- och utvecklingsarbete

Samhällsbyggnadsförvaltningen inom kommunstyrelsen ansvarar för:

- den översiktliga planeringen och detaljplanering för användningen av mark och vatten
- mark- och bostadsförsörjning samt en tillfredställande markberedskap
- transportinfrastruktur och trafikplanering
- miljöstrategiska frågor
- trygghetsamordning
- drift och underhåll av kommunala anläggningar
- tillhandahållande av kartor, mätningstjänster och digitala karttjänster

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Rutiner och processer kring fastighetsfrågor har tagits fram.
- Utredning avseende peng inom skola och förskola, samt analys av kostnader inom sarskoleverksamhet har genomförts.
- Täljövikens evakueringsboende för 155 asylsökande iordningställdes.
- Politiker och tjänstemän har under året utbildats i krisberedskap/-hantering/-kommunikation.
- En HR-strategi är framtagen.
- Plan och policy för medarbetares lika rättigheter och möjligheter är reviderade.
- Samverkansavtal beträffande Leader Stockholmsbygd har träffats.
- Översyn av kommunens författningssamling och styrdokument har skett.
- Riktlinjer för klotter och liknande skadegörelse har antagits.
- Upphandling av friidrottsanläggning har beslutats.
- Uppdrag har givits att utreda förutsättningar för att anlägga en multihall och en raketthall.
- Totalt har 3450 m gång- och cykelväg byggts.
- Arbetet med en ny transportstrategi har påbörjats.
- Tunnelreparationen har slutförts och slutbesiktigats.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Det ekonomiska utfallet för kommunstyrelsen är -168,5 mnkr, d.v.s. ett överskott mot budget med 2,5 mnkr.

Kommunstyrelsens kontor fick en återbetalning från Storstockholms Brandförsvär på 1,1 mnkr av årets medlemsavgift. Kart- och mätenheten har mottagit fler kartbeställningar än väntat och även planenheten hade ökade planintäkter över budgeterat. Den sena och milda vintern medförde lägre driftskostnader.

FRAMTIDEN

- Näringslivsfrågor kommer att få en mer strategisk inriktning.
- Ett servicecenter kommer att inrättas med uppgift att hjälpa kommuninvånarna och företagare med vanligast förekommande frågor.
- Metoder och processer kommer att utvecklas inom målstyrning samt kvalitetsarbete.
- Administrativa system kommer att optimeras genom stöd av IT.
- Arbetet med förbättrad kostnadskontroll och -effektivitet inom samhällsbyggnadsförvaltningen fortskrider.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Genomförande av utredning gällande lokalersättning	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Framtagande av policy för fastigheter inom skola och förskola	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Fördjupad analys av kostnadsutvecklingen inom Vård- och omsorgsnämnden	Delvis
Ekonomi i balans	Service och bemötande ska speglas i ett positivt resultat i invånarenkäter	Ja
Trygg miljö	Ekonomi i balans	Ja
	Arrangemang av 4 trygghetsvandringar	Ja

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Kultur- och fritidsnämnden

ROLL/UPPGIFT

Kultur- och fritidsnämnden finansierar och följer upp; fritidsgårdsverksamhet, musikskola, bibliotek, sport- och friluftsanläggningar, kulturevenemang samt bidrag till föreningar.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Kultur- och fritidsnämnden inrättades den 1 jan 2015.
- Kungliga Operan med Hovkapellet och Stockholms Straussorkester gästade Musik på Varvet, Ljusterö.
- Bidrag har erhållits från Svenska Filminstitutet för Åkersberga Filmfestival, där ungdomar producerade och tävlade med egna filmer och filmtemadagar.
- Parkteatern gästspelade på Ekbacken.
- Ungdomens Dag genomfördes för 5:e gången med ca 800 besökande.
- Ny barn- och ungdomspolicy för Österåkers kommun antogs.
- Österåkers kulturpris utdelades.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Nämndens nettokostnader blev 74,4 mnkr, dvs. 810 tkr högre än budgeterat. 770 tkr av underskottet förklaras av 96 fler kurser i musikskolan. Totalt har ca 1900 kurser genomförts under året.

FRAMTIDEN

Ny fritidsanläggning skall anläggas samt en ny idrottshall i Skärgårdstad. Förutsättningarna för att anlägga en multihall och en rackethall ska utredas, likaså ska förutsättningarna för en idrottsplats på Ljusterö tas fram.

Ett arbete baserat på kommunens barn- och ungdomspolicy skall utvecklas med fokus på ”Ungas egen organisering”, demokratipaketet för skolorna samt Ungdomsrådet.

Fortsatt satsning på Åkersberga filmfestival och Filmdagar för Mänskliga Rättigheter.

Offentlig barnteater på biblioteket och Berga teater planeras.

En ny webbportal för biblioteket kommer att tas i drift, utöver utökad satsning på program, aktiviteter och uppsökande verksamhet.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Öka skolans nyttjande av kulturutbudet	Delvis
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Tillgänglighet inom idrott och kultur ska öka	Delvis
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Invånarna är nöjda med förvaltningens service och bemötande	Delvis
Ekonomi i balans	Verksamheterna utnyttjar resurser effektivt och håller budget	Ja
Trygg miljö	Andelen unga som alltid känner sig trygga ska öka	Delvis

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Skolnämnden

ROLL/UPPGIFT

- Skolnämnden är så kallad kundvalsmyndighet med ansvar för beställning och finansiering samt uppföljning av verksamheterna i både privat och kommunal regi.
- Skolnämndens ansvarsområden omfattar barnomsorg och utbildning, från förskoleklass till vuxenutbildning.
- Förvaltningen tar fram riktlinjer, förslag till peng och resursfördelning, hanterar avgifter och ersättningar och följer upp mål och kvalitet.
- Vissa myndighetsbeslut t ex beslut om mottagande i särskola och tilläggsbelopp.
- Inom nämnden finns även resurser för kompetensutveckling inom pedagogcentrum.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Skolnämnden inrättades den 1 jan 2015.
- Skolpeng och peng i barnomsorg höjdes.
- Ökade resurser för socioekonomisk viktning, SALSA, och särskilt stöd.
- Utredning av skol- och barnomsorgsavgiften i kommunen jämfört med jämförbara kommuner genomfördes.
- Delar av vuxenutbildningen konkurrensutsattes och kommunen ingår nu i KCNO, Kunskapscentrum Nordost.
- Pedagoger utbildades inom neuropsykiatriska funktionsnedsättningar, NPF.
- Utredning om lokalpeng genomfördes.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Nämndens nettokostnad blev 950,7 mnkr, dvs. 2,2 mnkr mer än budgeterat. Totala intäkter blev 74,9 mnkr, dvs. 1,8 mnkr högre än budget och beror främst på högre intäkter från migrationsverket för asylsökande elever. Bruttokostnaderna blev 4 mnkr mer än budgeterat och beror på ökade volymer i grundskolan och gymnasiala vuxenutbildningen. Minskade volymer i gymnasieskolan har inneburit lägre kostnader för gymnasieskolan.

De flesta verksamheter ersätts via peng per barn eller elev och kostnadernas storlek beror på antal i respektive verksamhet. 2015 fanns ca 2 300 barn i förskolan och 180 barn i familjedaghem, pedagogisk omsorg, varav 98 % i 37 förskolor och 30 familjedaghem inom kommunen. Totalt fanns ca 5 300 barn i grundskola, 3 000 barn i fritidshem samt 1 600 i gymnasiet under 2015. Andelen elever inom kommunen var för årskurs 1-6 92 % och för årskurs 7-9 75 %. Totalt finns 18 grundskolor inom kommunen. Andelen elever inom kommunen var 47 % avseende gymnasiet, fördelat på tre olika gymnasieskolor.

FRAMTIDEN

Mot bakgrund av en ökad befolkning kommer de långsiktiga lokalprognoserna för förskola och skola ses över.

Den prognostiserade bristen på behöriga lärare samt utbildad personal inom förskola och fritidshem är ytterligare en utmaning för kommunen. Någon form av lokal utbildningsinsats kan komma att krävas.

För barn och elever i behov av särskilt stöd finns stora behov av att utveckla pedagogiska strategier, lärmiljöer och kompetenser. Antalet små barn med grava funktionsnedsättningar har ökat de senaste åren, vilket bl.a. leder till ökade kostnader för specialplaceringar utanför kommunen.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Förskola och skola är attraktiva val för elever, föräldrar och medarbetare	Delvis
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Regelbunden samverkan mellan kommun och landsting	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Invånarna nöjda med förvaltningens service och bemötande	Delvis
Ekonomi i balans	Ingen budgetavvikelse utom volym	Ja
Trygg miljö	Trygghet i skola ska öka	Nej

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Vård- och omsorgsnämnden

ROLL/UPPGIFT

- Vård- och omsorgsnämnden fullgör kommunens ansvar när det gäller att tillgodose behoven av vård och omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning enligt socialtjänstlagen, SoL, hälso- och sjukvårdslagen, HSL, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS.
- Vård- och omsorgsnämnden är så kallad kundvals nämnd med ansvar för myndighetsutövning, beställning och finansiering av verksamheten, uppföljning av kvaliteten i verksamheten och av de utförda insatserna.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Det första särskilda boendet för äldre enligt Lagen om valfrietssystem (LOV) öppnades i Margretelund, vilket drivs av Förenade Care AB.
- Övergång till digitala trygghetslarm har skett.
- Hälso- och sjukvårdsansvar inom daglig verksamhet samt grupp- och servicebostäder enligt LSS har övertagits från landstinget.
- Kommunalt bostadstillägg har införts för personer med beslut om bostad med särskild service enligt LSS.
- En ny verksamhet med korttidstillsyn för ungdomar med funktionsnedsättning enligt LSS, Halogården, har öppnats.
- Byggnationen av nya LSS-gruppbostaden Hantverkaren färdigställdes.
- Beslut har tagits att kvällsverksamheten Bryggan, med inriktning för yngre personer med psykisk funktionsnedsättning, kommer att fortsätta och utöka sin verksamhet.
- En genomlysning av socialförvaltningens organisation har genomförts

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Nämndens resultat visar en negativ budgetavvikelse på 9,7 mnkr, i sin helhet förklarad av ökade kostnader.

Äldreomsorgen, som stod för ca hälften av nämndens nettokostnader, hade den största andelen av underskottet (- 7 mnkr). Volymerna för både hemtjänst och korttidsplatser var betydligt högre än budgeterat. Särskilt boende gav ett visst överskott då det nya boendet i Margretelund öppnade något senare än vad som antagits. Det totala utfallet för LSS-verksamheter uppgick till nästan +2 mnkr främst tack vare lägre volymer inom daglig verksamhet samt korttidsvistelse. Antalet vuxna i LSS-boende ökade något medan antalet barn var oförändrat jämfört med 2014. Verksamheter för personer med psykisk funktionsnedsättning hade ett negativt resultat om totalt 3,7 mnkr.

FRAMTIDEN

Ny teknik som kan användas som stöd för äldre personer och personer med funktionsnedsättning utvecklas ständigt och kommer att succesivt införas i verksamheterna, exempelvis införande av nyckelfri hemtjänst, tillsyn via kamera eller bildtelefon och mobil dokumentation.

Antalet personer som bedöms ha behov av stöd pga sina psykiska funktionsnedsättningar ökar. Detta kommer att påverka verksamheten inom hem för vård och boende (HVB), boendestöd och sysselsättning.

En förstärkning av det förebyggande hälsofrämjande arbetet och insatser i form av uppsökande verksamhet kommer att fortsätta.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Bidra till en fungerande skolgång även för elever med funktionsnedsättning	Delvis
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Säkerställa kvalitet genom ledningssystemet Öka den enskildes inflytande över sitt stöd	Delvis Delvis
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Öka antalet e-tjänster	Nej
Ekonomi i balans	Genomlys ersättningsmodeller Genomlys kostnader med obalans eller stora förändringar	Ja Delvis

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Byggnadsnämnden

ROLL/UPPGIFT

Byggnadsnämndens ansvarsområden omfattar bland annat bygglov, marklov, förhandsbesked, strandskydd, bostadsanpassningsbidrag, samhällsbetalda resor, lokala trafikföreskrifter, parkeringstillstånd, felparkeringsavgifter, trafiksäkerhet och tillgänglighet.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Bygglov har bl.a. lämnats för nybyggnad av 183 enbostadshus, 31 fritidshus samt för 5 flerbostadshus med sammanlagt 158 lägenheter.
- Nämnden har fattat beslut i 106 ärenden rörande strandskyddsdispens.
- Nämnden har påbörjat övergång till digitala handlingar vid sammanträden.
- Nytt trafiksäkerhets- respektive tillgänglighetsprogram har beslutats.
- Kontakt har tagits med nio skolor gällande trafiksäkerhet.
- Två busshållplatser har tillgänglighetsanpassats, tio enkelt avhjälpna hinder enligt tillgänglighetsinventeringen har åtgärdats.
- Nämnden deltog på skol-mässan i centrum för att informera om skolskjuts.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Byggnadsnämndens utfall blev -29,5 mnkr, dvs. en positiv avvikelse mot budget på 3,4 mnkr. Samtliga verksamheter, förutom Samhällsbetalda resor, redovisar överskott.

Bygglov visar ett överskott om 3,2 mnkr, huvudsakligen hänförligt till en kraftig ärendeökning. Bostadsanpassningsbidrag har betalats ut om 4,3 mnkr, vilket innebär ett överskott om 0,5 mnkr. Samhällsbetalda resor har ett underskott på 0,4 mnkr. Omfattningen på taxiresor till skolor utanför kommunen har under året ökat med 8 elever, till en merkostnad om ca 1 mnkr.

FRAMTIDEN

En påtaglig ökning av antalet inkomna bygglovsärenden har skett jämfört med de närmast föregående åren och förväntas kvarstå på hög nivå. Det kommer sannolikt att fortsatt råda brist på byggnadsinspektörer, varför nämnden kommer att arbeta med rekrytering och behålla befintliga inspektörer. Den 2011 införda plan- och bygglagen har nu fått fullt genomslag vilket förväntas innebära ökade krav på bemanning och kompetens.

Inom ramen för trafikplanering arbetar kommunen systematiskt med dels att avlägsna enkelt avhjälpna hinder i offentlig miljö, dels att genomföra nödvändiga åtgärder för ökad hastighetsefterlevnad.

Befolkningens åldersstruktur med ökat antal äldre innebär en fortsatt ökning av antalet ärenden om bostadsanpassningsbidrag.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Genomföra informationsinsatser i 7 skolor per år för att öka trafiksäkerhetsmedvetandet hos elever och föräldrar	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Minst 2 tillgänglighetsinsatser ska genomföras per år	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Beslut i bygglovärenden inom 2 månadader Beslut om parkeringstillstånd, skolskjuts eller färdtjänst inom 3 veckor	Delvis Ja
Ekonomi i balans	Ingen negativ budgetavvikelse vid bokslut på nämndnivå	Ja

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Miljö- och hälsoskyddsnämnden

ROLL/UPPGIFT

- Miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete syftar till att förebygga hälsorisker och att mark, vatten och luft inte förorenas.
- Miljötillsyn innebär att miljöfarliga verksamheter kontrolleras samt får krav eller råd till förbättringar.
- Hälsoskyddstillsyn görs regelbundet för att undanröja och förebygga olägenheter för människors hälsa.
- Livsmedelskontroll innebär inspektioner för kontroll av rutiner och prover på livsmedel för att kontrollera att de hanteras på rätt sätt.
- Servering av alkohol och försäljning av folköl, tobak och vissa receptfria läkemedel kontrolleras så att serveringen är ansvarsfull och att åldersgränser för inköp följs.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Miljö- och hälsoskydds enheten har deltagit i Folkhälsomyndighetens nationella tillsynsprojekt i skolor, som har fokuserat på ventilation och städning samt egenkontroll inom dessa områden för att förbättra inomhusmiljön i skolorna.
- Miljö- och hälsoskydds enheten har bedrivit tillsyn av kemiska produkter i två projekt, dels hårfärgningsmedel hos frisörer och dels kemikalier i varor riktade till barn i butik.
- I syfte att uppnå giftfri miljö har inventeringen av förorenade områden lett till att flera undersökningar och saneringsåtgärder har genomförts.
- Kontroll har genomförts av vattnet i Valsjön. Resultatet av provtagningen kunde utesluta påverkan av markföroreningar i närområdet.
- Kartläggning av analysresultat från enskilda brunnar har utförts efter att avvikande höga halter uppmärksammats avseende främst tungmetallerna bly, uran och arsenik.
- Länsstyrelsen har utbildat miljö- och hälsoskyddsnämnden vad gäller ansvarsfull tillståndsgivning med stöd av alkohollagen.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Nämndens utfall av nettokostnader var ca 147 tkr bättre än budgeterat. Den positiva budgetavvikelsen beror främst på att budgeten för oförutsedda kostnader, akuta provtagningar och dumpat avfall inte behövts användas samt att intäkterna högre bättre än prognos.

FRAMTIDEN

Arbetet med förorenad mark kommer att fortsätta. Inom livsmedelskontrollen förväntas utökad provtagning för att kontrollera redligheten, allergener och hygien. Förändringar i det nuvarande avgiftssystemet och i modellen för riskklassning inom livsmedelskontrollen har föreslagits. Inom hälsoskyddsområdet förväntas tillsynen inom kemikalieområdet öka framöver. Kommunen har gjort en framställan hos länsstyrelsen om att överta ärenden som rör anmälan om vattenverksamhet från länsstyrelsen.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Bidra till goda skolmiljöer såväl inomhus som utomhus	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Bidra till goda omsorgsmiljöer såväl inomhus som utomhus	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Ge professionell service genom hög tillgänglighet	Ja
Ekonomi i balans	Ha god ekonomisk hushållning	Ja

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Socialnämnden

ROLL/UPPGIFT

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten (individ- och familjeomsorg) och vad som sägs i lag om socialnämnd, exklusive omsorgen om äldre och de med fysiska och psykiska funktionshinder. Socialnämnden arbetar även med flykting- och invandrarfrågor, skuldsanering, familjerådgivning, ungdomsmottagning samt frågor inom ramen för föräldrabalken.

VIKTIGA HÄNDELSE UNDER ÅRET

- Statsbidrag erhöles för att utveckla arbetet med våld i nära relationer, bl.a. utbildning av handläggare.
- Antalet nyanlända var under året 46 st (2014: 19 st).
- Migrationsverket anvisade 133 ensamkommande barn, jämfört med 40 enligt överenskommelse.
- En genomlysning av socialförvaltningens organisation har genomförts
- Samordningsförbundet Södra Roslagen startade upp rådgivande team som vägleder handläggare och deras klienter för att få till ett samordnat stöd för klienten.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Socialnämnden redovisade ett positivt utfall om 3,2 mnkr jämfört med budget, då intäkterna nästan fördubblats orsakat av ökade statsbidrag för ensamkommande barn. Därtill har utbetalningarna av ekonomiskt bistånd understigit budget med ca 1,2 mnkr. Kostnaderna för vård till vuxna var 2,5 mnkr lägre än budgeterat till följd av färre placeringar. Vårdkostnaderna för barn och unga, främst i hem för vård och boende, HVB, uppvisade en negativ budgetavvikelse om cirka 3 mnkr.

Antalet mottagna, ensamkommande flyktingbarn ökade kraftigt under året och verksamheten hade vid årets slut ett ackumulerat överskott om cirka 13 mnkr. Det uppkomna överskottet balanserades till kommande år för att täcka framtida kostnader som väntas uppstå framöver och budgetavvikelsen blev därmed noll för denna verksamhet.

FRAMTIDEN

Det finns osäkerhet avseende hur många flyktingar som kommer att anvisas till kommunen. För att bättre kunna hantera stöd och uppföljning för nyanlända barn, kommer så många

som möjligt erbjudas boende inom kommunen. Mot den bakgrunden planeras också flera nya boenden att upprättas.

Bostadsbristen är ett generellt problem som påverkar flera av socialförvaltningens målgrupper och som har kraftig inverkan på nämndens kostnader.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Stärka barnen i att klara skolgången	Delvis
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Erbjuda barn och ungdomar ett barnombud att vända sig till	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Erbjuda äldre missbrukare stöd till ett värdigt liv	Ja
	Förvaltningen ska ha god tillgänglighet	Nej
	Ge möjlighet till samordnad individuell plan, SIP, mellan landsting och socialtjänst	Ja
Ekonomi i balans	Människor med försörjningsstöd ska stärkas till egen försörjning	Delvis
	Missbrukare ska erbjudas vård hemma	Ja

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Produktionsstyrelsen

ROLL/UPPGIFT

Produktionsstyrelsen bedriver den verksamhet som utförs i kommunal regi inom förskola, grundskola, gymnasium, komvux, musikskola, funktionsnedsättning, äldre- och handikappomsorg, drift av sport- och friluftsanläggningar, fritidsgårdar samt måltidsproduktion till utbildnings- och omsorgsverksamheter.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Hälso- sjukvårdsansvaret för LSS-verksamheterna har övertagits från landstinget.
- Ökad flyktingtillströmning har medfört behov av anpassningar inom flera verksamheter.
- Hackstaskolan avvecklades vid vårterminens slut. Personal och merparten av eleverna flyttade till Söraskolan.
- Nya rutiner för systematiskt kvalitetsarbete inom utbildningsområdet har införts.
- Beläggning på förskolor och grundskolor i centrala Åkersberga har varit hög.
- Komvux Österåker verkar sedan halvårsskiftet inom Kunskapscentrum Nordost (KCNO).

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Produktionsstyrelsen uppvisar en avvikelse mot budget på -4,9 mnkr, motsvarande 0,5% av omsättningen. Föregående år var avvikelsen -1,1 mnkr.

Intäkterna uppgick till 1 024,5 mnkr, en avvikelse mot budget på 2,9 mnkr. Föregående år var intäkterna 48,0 mnkr lägre. Kostnaderna uppgick till 1 029,5 mnkr, 2,1 mnkr sämre än budget och 51,9 mnkr mer än föregående år. Personalkostnaderna utgör 61 % av omsättningen, vilket är en procentenhet lägre jämfört med föregående år.

Ett förändringsarbete pågår för att nå en ekonomi i balans.

FRAMTIDEN

Arbetet med ekonomisk balans och kvalitet inom vård och omsorg fortsätter. En faktor är förvaltningens förmåga att skapa förutsättningar för att rekrytera och behålla personal, både inom vård och skola.

Flera av verksamheterna behöver anpassas under de närmaste åren för att ta emot och integrera nyanlända. För att nå goda resultat i detta arbete är nära samarbete med övriga förvaltningar och civilsamhället en förutsättning.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Ökat meritvärde i betygen åk. 9 Andel behöriga lärare ska öka	Ja Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Optimering av tjänster gentemot brukarna	Delvis
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Bättre NKI-resultat i verksamheterna	Delvis
Ekonomi i balans	Respektive verksamhetsområde ska ha en ekonomi i balans	Nej
Trygg miljö	Minska antalet kränkningar i grundskolan	Nej

För nämndens fullständiga måltabell, se bilaga till bokslutet

Verksamhetsberättelse Armada-koncernen

ROLL/UPPGIFT

Armada-koncernen, som helägs av Österåkers kommun, äger och förvaltar kommunens fastigheter för kommunal verksamhet, exploateringsfastigheter samt bostadsfastigheter. Dessutom bygger, äger och förvaltar koncernen den kommunala IT-infrastrukturen.

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Armada fortsätter arbetet enligt miljöplan där energiförbrukningen skall sänkas med 20 % mellan 2009 och 2020. Prognos visar att målen kommer att nås.
- Gruppfastigheten på Hantverkarsvägen har tagits i bruk.
- Planeringsarbete pågår för 75 nya bostäder på Norrgårdsvägen.
- Ombyggnationen av Söraskolan är klar, med undantag för vissa markarbeten.
- Ombyggnation av Hackstaskolan, som skall drivas av privata aktörer, inleddes.
- Utbyggnaden av bredbandsnätet fortsätter. Målet är 90 % tillgänglighet för invånarna senast 2019. För värvarande är fokus på bidragsberättigade glesbyggsprojekt. Ingmarsö, Bammarboda, Husarö, Ljusterö och Äppelrö-Lagnö avslutades under året.
- På Näsvägen pågår byggnation av en ny brandstation.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Koncernens nettoresultat uppgick till + 21 mkr. Totala driftskostnaderna per kvadratmeter uthyrningsbar yta har ökat, huvudsakligen pga ökade kostnader för vattenskador, skadegörelse och klotter samt ökade reparationskostnader. Kostnaderna för underhåll har minskat något.

Balansomslutningen har ökat pga fastighetsförvärv, aktiverade projektavslut, om- och nybyggnationer samt lån. Koncernens totala utestående lån till kreditinstitut var på balansdagen 2 379 mkr, (2014: 2 262 mkr). Den genomsnittliga räntesatsen var 1,34 %, (2014: 1,39 %). Samtliga av koncernens lån har kommunal borgen. Armada har säkrat framtida räntekostnader även 2015.

FRAMTIDEN

Armada är känsligt för ändringar i ränteläget pga hög lånevolym. En ränteförändring på en procentenhet innebär en resultatpåverkan med ca 24 mnkr på årsbasis. På bokslutsdagen var den genomsnittliga räntesatsen på hela låneportföljen 1,34 %, (2014: 1,39 %), vilket är lägsta nivån någonsin. Den genomsnittliga räntan antas bli högre kommande år.

Armadakoncernen kommer att fortsätta sitt strategiska miljöarbete, bl.a. med att konvertera viss utebelysning till ledbelysning.

I enlighet med kommunens direktiv att bygga 500 nya lägenheter fram till 2019 kommer 75 att byggas på Norrgårdsvägen.

En friidrottsanläggning planeras att byggas vid Hackstavägen och en bollhall i anslutning till Skärgårdsstadsskolan.

Hemsidan kommer att förse invånarna och intressenter med möjlighet att följa pågående projekt.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Välskötta och väl underhållna lokaler	Delvis
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Välskötta och väl underhållna lokaler	Delvis
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Hög kvalitet och gott bemötande	Ja
Ekonomi i balans	Koncernens avkastning på totalt kapital ska vara 3 % Koncernens soliditet ska vara 4,5 %	Delvis Ja

För mer information, se företagets egen årsredovisning

Verksamhetsberättelse Roslagsvatten-koncernen

ROLL/UPPGIFT

Roslagsvatten AB, som ägs till 43,9 % av Österåkers kommun, med dotterbolag ska:

- producera och distribuera dricksvatten av livsmedelskvalitet till invånare och verksamheter
- samla in och rena avloppsvatten för att minimera miljöpåverkan på närmiljön samt hav och sjöar
- bygga ut näten för vatten och avlopp enligt kommunernas planering
- bedriva avfallsverksamheten enligt kommunernas miljömål
- bedriva kundservice med lyhördhet och ständig tillgänglighet
- upprätthålla beredskap, dygnet runt och året runt

VIKTIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

- Ny VD tillträdde under våren.
- Ny grafisk profil och logotyp infördes.
- Nytt inriktningsbeslut taget om hur de lokala reningsverken skall ersättas av Käppala reningsverk på Lidingö. Färdigställande planeras till 2020.
- Miljöarbetet enligt ISO 14000 har påbörjats, implementering under 2016.
- Införandet av matavfallsinsamling för flerbostadshus slutfördes. Det utsorterade avfallet används till fordonsgas och jordtillverkning.
- Mängderna grovavfall för återvinning och återbruk samt farligt avfall på Brännbackens återvinningscentral ökade med drygt 10 procent.
- En finanspolicy för koncernen har tagits fram.

EKONOMISK SAMMANFATTNING

Intäkterna i koncernen uppgick till 321,8 mnkr, (2014: 294,9 mnkr), varav avfallsverksamheten i Österåker och Vaxholm står för 21 %.

Resultatet uppgick till 1,4 mnkr, (2014: 4,3 mnkr). Underskottet mot budget är huvudsakligen hänförligt till att periodiserade anläggningsavgifter blev lägre, rörelsekostnaderna ökade samt för att vissa omdisponeringar gjordes från reinvestering till rörelsekostnader. Det låga ränteläget har dock bidragit med lägre räntekostnader.

Investeringarna, som uppgick till 179,0 mnkr (2014: 357,2 mnkr), avsåg nya anläggningar, upprustning av pumpstationer, reningsverk, ledningsnät, datorer och kontorsinventarier.

Räntekänsligheten är stor. En höjning av räntorna med en procentenhet ökar kostnaderna med 9,7 mnkr.

FRAMTIDEN

Mot bakgrund av snabb tillväxt och stor befolkningsökning i ägarkommunerna, planeras investeringar på 334 mnkr under 2016.

Österåkers avfallsplan ska utvärderas och vara klar under 2016. Nya aktiviteter för att uppnå målen till 2020 ska fastställas.

MÅL OCH MÅLUPPFYLLELSE

Mål enligt Kommunfullmäktige	Genom nämndsmål enl verksamhetsplan	Målet uppfyllt (Ja/Delvis/Nej)
Bästa skolkommun i länet	Att utveckla ett skolprogram för elever på mellan- och högstadiet	Ja
Högsta kvalitet på omsorg för äldre och funktionshindrade	Vid distributionsproblem levereras individuellt vatten enligt underlag från kommunen	Ja
Professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service	Att vara ständigt tillgängliga och närvarande för våra kunder	Ja
Ekonomi i balans	Verksamheten ska genomföras inom fastställd budgetram	Delvis

För mer information, se företagets egen årsredovisning

Resultaträkning

(mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	Not	2015	2014	Not	2015	2014
Verksamhetens intäkter						
Taxor och avgifter		96,6	96,9		190,7	174,6
Hysesintäkter		0,0	0,0		161,4	160,8
Övriga intäkter		227,0	207,0		212,9	224,3
Jämförelsestörande intäkter	1	11,6	0,1		11,6	0,1
Summa intäkter	2	335,2	304,0	25	576,5	559,7
Verksamhetens kostnader						
Personalkostnader		-946,4	-891,3		-986,2	-926,5
Lokalkostnader		-191,1	-184,6		-49,2	-49,2
Köp av verksamhet		-827,0	-752,8		-827,0	-752,8
Övriga kostnader		-234,4	-235,1		-419,1	-429,5
Jämförelsestörande kostnader		0,0	0,0	26	0,0	-4,4
Skattekostnader		0,0	0,0		-6,1	-6,5
Summa kostnader	3	-2 199,0	-2 063,8	27	-2 287,5	-2 168,8
Av- samt nedskrivningar	4	-38,4	-36,1	28	-135,7	-130,8
Verksamhetens nettokostnader		-1 902,1	-1 795,9		-1 846,7	-1 739,9
Skatteintäkter	5	1 806,3	1 712,9		1 806,3	1 712,9
Generella statsbidrag och utjämning	6,7	160,9	159,2		160,9	159,2
Finansiella intäkter	8	17,8	18,0		12,1	12,6
Finansiella kostnader	9	-6,0	-1,5	29,30	-38,2	-36,9
Resultat före extraordinära poster		76,8	92,6		94,3	107,8
Extraordinära intäkter		0,0	0,0	31	4,0	3,1
Extraordinära kostnader		0,0	0,0		0,0	0,0
Årets resultat	10	76,8	92,6	32	98,4	111,0

Balansräkning

(mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	Not	2015-12-31	2014-12-31	Not	2015-12-31	2014-12-31
TILLGÅNGAR						
Immateriella anläggningstillgångar						
Övr immateriella anlägggn.tillgångar	11	8,8	10,6	33	9,8	11,8
Materiella anläggningstillgångar						
Mark och byggnader	12	647,0	550,2	34,35	3 447,7	3 107,3
Maskiner och inventarier	13	27,1	30,9	36,37	41,8	45,1
Övriga materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0	38	225,9	284,6
Finansiella anläggningstillgångar						
Värdepapper, andelar	14	4,3	4,3	39	4,4	26,7
Bostadsrätter		7,4	7,4		7,4	7,4
Aktier i koncernföretag	15	44,9	44,9		-0,0	-0,0
Långfristiga placeringar		0,0	0,0		0,0	0,0
Långfristiga fordringar		0,1	0,2		4,6	94,8
Långfristiga fordringar i koncernföretag		0,0	0,0		0,0	0,0
Summa anläggningstillgångar		739,7	648,6		3 741,7	3 577,7
Omsättningstillgångar						
Förråd		0,0	0,0		0,3	0,4
Exploateringsfastigh mm		28,1	31,8		28,1	31,8
Fordringar	16	251,3	176,5	40	318,3	249,0
Kortfristiga placeringar	17	439,1	436,3		439,1	436,3
Kassa och bank		165,6	154,4		338,4	207,2
Summa omsättningstillgångar		884,0	798,9		1 124,2	924,7
SUMMA TILLGÅNGAR		1 623,7	1 447,5		4 865,9	4 502,4
EGET KAPITAL AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER						
Eget kapital						
Årets resultat		76,8	92,6		98,4	111,0
Eget kapital		973,9	886,3		1 055,2	948,3
Aktieägartillskott		0,0	0,0		0,0	1,0
Summa eget kapital	18	1 050,7	978,9	41,42	1 153,6	1 060,2
Avsättningar						
Avsättningar för pensioner	19	142,3	130,9	43	144,1	132,8
Övriga avsättningar		0,0	0,0		5,1	3,7
Summa avsättningar		142,3	130,9		149,2	136,5
Skulder						
Långfristiga skulder	20	63,4	29,6	44,45	2 666,9	2 503,5
Kortfristiga skulder	21	367,3	308,2	46	896,2	802,3
Summa skulder		430,6	337,7		3 563,0	3 305,7
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR O SKULDER		1 623,7	1 447,5		4 865,9	4 502,4
Ställda panter						
Fastighetsinteckningar		0,0	0,0		0,0	34,0
Ansvarsförbindelser						
Pensionsskuld	22	749,7	770,1		749,8	770,2
Borgensåtaganden	23	2 812,0	2 634,2	47	3,3	3,8
Övr ansvarsförbindelser	24	285,2	159,1		285,2	159,1

Finansieringsanalys

(mnkr)	Kommunen			Koncernen		
	Not	2015	2014	Not	2015	2014
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN						
Årets resultat		76,8	92,6		98,4	111,0
Justering för av- och nedskrivningar		38,4	36,1		135,7	130,8
Justering för pensionsavsättningar		11,5	10,3		11,4	10,1
Justering för övriga avsättningar		0,0	-0,1		1,4	0,2
Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster		-5,0	-2,4		-5,0	-2,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital		121,7	136,5		241,9	249,2
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-77,6	-278,0		-72,1	-275,6
Ökning/minskning förråd och lager		0,0	0,0		0,1	0,3
Ökning/minskning kortfristiga skulder		59,1	10,7		93,9	54,3
Ökning/minskning exploateringstillgångar		3,7	7,5		3,7	7,5
Medel från den löpande verksamheten		106,9	-123,3		267,5	35,7
INVESTERINGSVERKSAMHETEN						
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		-127,3	-90,9		-409,8	-283,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar		-2,3	-2,5		-2,3	-3,5
Försäljning av immateriella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0		0,0	0,0
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar		0,0	0,0		22,3	0,0
Investeringsbidrag		34,6	11,9		34,6	11,9
Medel från investeringsverksamheten		-95,0	-81,4		-355,3	-274,8
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN						
Ökning av långfristiga skulder		0,0	0,0		142,8	3,6
Minskning av långfristig skuld		-0,8	-0,3		-14,0	-2,1
Ökning av långfristiga fordringar		0,0	0,0		-1,7	0,0
Minskning av långfristiga fordringar		0,1	0,3		91,9	10,4
Aktieägartillskott		0,0	0,0		0,0	1,0
Medel från finansieringsverksamheten		-0,7	0,0		219,0	12,9
ÅRETS KASSAFLÖDE						
Summa av årets kassaflöde		11,2	-204,7		131,3	-226,2
Likvida medel vid årets början		154,4	359,1		207,2	433,4
Likvida medel vid årets slut		165,6	154,4		338,4	207,2

Noter

(mnkr)	2015	2014	(mnkr)	2015	2014
Not 1 Jämförelsestörande intäkt			Not 7 Statsbidrag för tillfälliga flyktingkostnader		
2014 utgörs posten av en realisationsvinst om 50 tkr.			Totalt erhöill Österåker 6,8 mkr i tillfälligt stöd pga		
2015 utgörs posten av återbetalda AFA-premier			rådande flyktingsituation. Bidraget periodiseras linjärt		
avseende 2004.			över perioden december 2015 till december 2016.		
Not 2 Summa intäkter			Not 8 Finansiella intäkter		
Enligt driftsredovisningen	1 326,7	1 263,1	Utdelningar	2,6	5,7
Intern handel mellan nämnder	-1022,0	-978,6	Realisationsvinst finansiella tillg	3,4	0,8
Statsbidrag maxtaxa	18,2	18,6	Ränta på rörliga medel	2,1	2,0
Realisationsvinst	0,0	0,1	Ränta kundfordringar	0,1	0,1
Återbetalda AFA-premier	11,6	0,0	Borgens avgift	9,4	9,1
Övr centrala poster	0,8	0,8	Avbetalningar förlustansvar	0,1	0,1
Summa	335,2	304,0	Övriga finansiella intäkter	0,1	0,1
Not 3 Summa kostnader			Summa	17,8	18,0
Enligt driftsredovisningen	3 209,4	3 054,6	Not 9 Finansiella kostnader		
Intern handel mellan nämnder	-1 022,0	-978,6	Räntor på lån	0,0	0,0
Intern kapitalkostnad	-54,5	-49,7	Räntor på pensionsskuld	2,0	1,0
Justering semesterlöneskuld	4,5	-3,5	Avskrivning övervärde fin.tillg	2,3	0,0
Pensioner regleringspost	45,1	40,2	Nedskrivning av finansiella tillg	1,4	0,0
Särskilda insatser	15,0	0,0	Övriga finansiella kostnader	0,3	0,4
Övr centrala poster	1,3	0,3	Summa	6,0	1,5
Lokaler	0,3	0,4	Not 10 Kommunens resultat		
Summa	2 199,0	2 063,8	Tidigare ack förluster	0,0	0,0
Not 4 Av- samt nedskrivningar			Årets resultat	76,8	92,6
Avskrivningsbeloppen utgörs av planenliga			Realisationsvinst	0,0	0,1
avskrivningar som beräknats på tillgångarnas			Reserveras för framtida pensioner	-28,7	-37,4
anskaffningsvärde.			Avsätts till Resultatutjämningsfond	-28,7	-37,4
Immateriella anläggningstillgångar	4,2	4,0	Positivt resultat gentemot	19,5	17,8
Fastigheter och anläggningar	24,4	23,3	balanskravet		
Maskiner och inventarier	8,8	8,8	Not 11 Immateriella anläggningstillgångar		
Nedskrivning	1,0	0	Utgifter avs utvecklingsarbete IB	4,2	4,1
Summa	38,4	36,1	nyanskaffning	2,3	2,1
Not 5 Skatteintäkter			avskrivning	-2,1	-2,0
Allmän kommunalskatt	1 807,1	1 717,0	Utg avs utvecklingsarbete UB	4,4	4,2
Skatteavräkning innevarande år	1,8	0,3	Ursprungligt anskaffningsvärde	8,6	8,1
Skatteavräkning förutvarande år	-3,1	-4,4	Ackumulerade avskrivningar	-4,1	-3,9
Skatteväxling	0,5	0	Utg avs utvecklingsarbete UB	4,4	4,2
Summa	1 806,3	1 712,9	Förvärvade immat anlägggn.tillg IB	6,4	8,0
Not 6 Generella statsbidrag och utjämning			nyanskaffning	0,0	0,4
Kostnadsutjämning	43,5	42,6	avskrivning	-2,1	-2,0
Inkomstutjämning	-8,3	-7,8	Förv immat anlägggn.tillg UB	4,3	6,4
Regleringsbidrag eller -avg	-1,6	9,4	Ursprungligt anskaffningsvärde	8,6	8,6
Strukturbidrag	2,8	2,7	Ackumulerade avskrivningar	-4,3	-2,2
Kommunal fastighetsavgift	80,7	77,9	Förv immat anlägggn.tillg UB	4,3	6,4
Utjämningsbidrag LSS	40,1	34,4	Summa	8,8	10,6
Övriga bidrag från staten	3,6	0,0			
Summa	160,9	159,2			

(mnkr)	2015	2014	(mnkr)	2015	2014
Not 12 Mark och byggnader			Bilar och övr transportmedel IB	0,8	0,7
Allmän markreserv IB	3,1	3,1	nyanskaffning	0,1	0,2
nyanskaffning	0,0	0,0	avskrivning	-0,1	-0,1
avskrivning	0,0	0,0	Bilar och övr transportmedel UI	0,8	0,8
Allmän markreserv UB	3,1	3,1	Ursprungligt anskaffningsvärde	1,2	1,1
Ursprungligt anskaffningsvärde	3,1	3,1	Ackumulerade avskrivningar	-0,5	-0,4
Ackumulerade avskrivningar	-0,1	-0,1	Bilar och övr transportmedel UI	0,8	0,8
Allmän markreserv UB	3,1	3,1	Konst IB	0,6	0,6
Verksamhetsfastigheter IB	25,1	28,7	nyanskaffning	0,3	0,0
nyanskaffning	1,1	0,2	avskrivning	0,0	0,0
justering vid komponentuppdelning	4,9		Konst UB	0,9	0,6
avskrivning	-2,7	-3,8	Ursprungligt anskaffningsvärde	0,9	0,6
Verksamhetsfastigheter UB	28,4	25,1	Ackumulerade avskrivningar	0,0	0,0
Ursprungligt anskaffningsvärde	56,0	54,9	Konst UB	0,9	0,6
Ackumulerade avskrivningar	-27,6	-29,8	Summa	27,1	30,9
Verksamhetsfastigheter UB	28,4	25,1	Not 14 Värdepapper och andelar		
Publika fastigheter IB	516,1	450,6	BRÅAB	0,1	0,1
nyanskaffning	121,2	84,9	Världus AB	0,4	0,4
justering vid komponentuppdelning	-6,0		Stockholmsregionens Försäkring	3,8	3,8
avskrivning	-21,5	-19,3	Visit Roslagen AB	0,1	0,1
Publika fastigheter UB	609,9	516,1	Summa	4,3	4,3
Ursprungligt anskaffningsvärde	787,2	681,0	Not 15 Aktier i koncernföretag		
Ackumulerade avskrivningar	-177,3	-164,9	Roslagsvatten AB	2,3	2,3
Publika fastigheter UB	609,9	516,1	Armada Fastighets AB	42,6	42,6
Fastigheter annan verksamhet IB	5,9	6,1	Summa	44,9	44,9
nyanskaffning	0,0	0,0	Not 16 Fordringar		
avskrivning	-0,2	-0,2	Kundfordringar	26,0	23,1
Fastigheter annan verksamhet I	5,7	5,9	Löneskatt	0,0	0,6
Ursprungligt anskaffningsvärde	8,1	8,1	Skattekonto	0,0	0,0
Ackumulerade avskrivningar	-2,4	-2,2	Momsfordran	22,3	21,8
Fastigheter annan verksamhet I	5,7	5,9	Interimsfordringar	200,6	130,2
Summa	647,0	550,2	Uppl skatteintäkt	1,8	0,3
Not 13 Maskiner och inventarier			Övrigt	0,6	0,5
Maskiner IB	0,1	0,3	Summa	251,3	176,5
nyanskaffning	0,0	0,0	Not 17 Kortfristiga placeringar		
avskrivning	0,0	-0,2	Marknadsvärde pensionsportfölj		
Maskiner UB	0,1	0,1	Nominella räntor	78,7	70,7
Ursprungligt anskaffningsvärde	0,2	1,7	Realräntor	17,6	36,4
Ackumulerade avskrivningar	-0,1	-1,5	Svenska aktier	14,4	10,9
Maskiner UB	0,1	0,1	Utländska aktier	22,8	19,3
Inventarier IB	29,5	32,3	Strukturerade produkter	13,3	13,4
nyanskaffning	4,6	5,6	Likvida medel	7,9	1,3
avskrivning	-8,7	-8,5	Summa	154,7	152,1
Inventarier UB	25,4	29,5			
Ursprungligt anskaffningsvärde	69,8	69,7			
Ackumulerade avskrivningar	-44,5	-40,2			
Inventarier UB	25,4	29,5			

(mnkr)	2015	2014	(mnkr)	2015	2014
Marknadsvärde överlikviditetsportfölj			IB	130,9	120,6
Nominella räntor	174,0	182,9	ökning löneskatt	2,2	2,0
Strukturerade produkter	124,7	117,5	finansiell kostnad	1,6	0,8
Likvida medel	0,1	0,0	indexjustering	0,2	0,0
Summa	298,8	300,3	nyintjänad pension	11,2	12,9
Posten är värderad enligt lägsta värdets princip.			utbetalningar	-3,9	-5,4
			UB	142,3	130,9
Not 18 Eget kapital			Not 20 Långfristiga skulder		
Förändring av eget kapital			Balanserade investeringsbidrag	63,4	29,6
Ingående värde 1/1 resp år	978,9	888,6	Summa	63,4	29,6
Periodens resultat	76,8	92,6	Not 21 Kortfristiga skulder		
Direktbokningar mot eget kap	-5,0	-2,4	Leverantörsskulder	160,6	141,4
Utgående värde 31/12 resp år	1050,7	978,9	Momsskuld	1,8	1,2
Direktbokning avser 2015 rättning av tidigare bokslut			Personalens källskatt	13,4	12,9
avseende kostnad för brukaravgifter samt finansiella			Arbetsgivaravgift mm	16,3	15,3
kostnader.			Periodiserade timlöner	11,4	8,7
			Semesterlöneskuld	52,7	48,3
Uppdelning av eget kapital			Upplupen löneskatt	7,2	6,8
Resultatutjämningsreserv	170,5	141,8	Uppl pensioner ind del	29,8	28,1
Övrigt eget kapital	880,2	837,1	Förutbetalad skatteintäkt	2,8	14,2
- varav reserverat för pensioner	536,9	508,3	Interimsbokningar	59,6	27,3
Utgående eget kapital	1050,7	978,9	Övrigt	11,5	4,0
			Summa	367,3	308,2
Reserverat för framtida pensionskostnader;			Not 22 Pensionsskuld inom linjen		
KF §147-09	130,0		Pension enl prognos från KPA	603,3	619,7
KF §150-11 (del av 2010 år res)	111,8		Löneskatt 24,26%	146,4	150,3
KF § 183-12 (del av 2011 års res)	116,9		Summa	749,7	770,1
KF § 195-13 (del av 2012 år res)	65,0		IB	770,1	798,6
KF § 3:5-14 (del av 2013 år res)	47,2		förändring löneskatt	-4,0	-5,6
KF § 3:6-15 (del av 2014 år res)	37,4		uppräknning/indexjustering	15,1	6,7
föreslås reserveras för 2015	28,7		nyintjänad pension	0,7	0,0
	536,9		utbetalningar	-32,2	-29,7
			UB	749,7	770,1
Reserverat såsom resultatutjämningsreserv;			Not 23 Borgensförbindelser		
KF § 9:13-13 (del av 2012 års res)	59,8		Armada-koncernen	2 378,8	2 228,0
KF § 3:5-14 (del av 2013 år rest)	44,6		Roslagsvatten AB	13,0	13,0
KF § 3:6-15 (del av 2014 år res)	37,4		Österåkersvatten AB	416,9	389,4
föreslås reserveras för 2015	28,7		Kommunalt förlustansvar småhus	1,2	1,4
	170,5		Övrigt	2,2	2,4
			Summa	2 812,0	2 634,2
Not 19 Avsättningar för pensioner					
Visstidspension avser 1 person 2015					
Aktualiseringsgraden uppgår till 79,4%					
Avsättning för pensioner	113,8	105,0			
Avsättning för visstidspensioner	0,7	0,3			
Löneskatt på ovan	27,8	25,5			
Summa	142,3	130,9			

(mnkr)	2015	2014	(mnkr)	2015	2014
Not 24 Övriga ansvarförbindelser			Not 31 Extraordinär intäkt		
Posten utgörs av summan av de kommande årens förfallobelopp enligt kommunens befintliga hyresavtal gällande bilar, datorer, kopiatorer samt lokaler			Posten 2015 avser Armadas vinst vid försäljning av aktier i Åkersberga Centrum		
			Not 32 Årets resultat		
upp till 1 år	161,5	i.u.	Österåkers Kommun	76,8	92,6
mellan 1 och 5 år	90,9	i.u.	Armada Fastighets AB	21,1	21,0
över 5 år	32,7	i.u.	Roslagsvatten AB	0,6	1,9
Summa	285,2	i.u.	Eliminerings	-0,1	-4,5
			Summa	98,4	111,0
Not 25 Summa intäkter			Not 33 Immateriella anläggningstillgångar		
Österåkers Kommun	335,2	304,0	Ingående balans	11,8	12,4
Armada Fastighets AB	306,3	298,2	Nyinvesteringar	2,3	3,5
Roslagsvatten AB	141,3	129,5	Avskrivningar	-4,4	-4,1
Eliminerings	-206,3	-171,8	Utgående balans	9,8	11,8
Summa	576,5	559,7	Ursprungligt anskaffningsvärde	18,5	18,7
			Ackumulerade avskrivningar	-8,6	-6,9
Not 26 Jämförelsestörande kostnader			Bokfört värde	9,8	11,8
Posten 2014 avser resultat effekt till följd av minskad andel av Roslagsvattens egna kapital, i och med minskad ägarandel.			Not 34 Mark och byggnader		
			Österåkers Kommun	647,0	550,2
Not 27 Summa kostnader			Armada Fastighets AB	2 269,8	2 081,2
Österåkers Kommun	2 199,0	2 063,8	Roslagsvatten AB	547,3	492,4
Armada Fastighets AB	176,7	166,4	Eliminerings	-16,5	-16,5
Roslagsvatten AB	118,2	106,1	Summa	3 447,7	3 107,3
Eliminerings	-206,3	-167,5	Not 35 Mark och byggnader		
Summa	2 287,5	2 168,8	Ingående balans	3107,4	2876,9
			Nyinvesteringar	459,1	334,0
Not 28 Av- samt nedskrivningar			Avskrivningar	-118,8	-103,6
Immateriella anläggningstillgångar	4,4	4,1	Utgående balans	3 447,7	3 107,3
Fastigheter och anläggningar	117,6	103,6	Ursprungligt anskaffningsvärde	4695,2	4285,3
Maskiner och inventarier	12,7	15,3	Ackumulerade avskrivningar	-1247,5	-1178,1
Nedskrivningar	1,0	8,0	Bokfört värde	3 447,7	3 107,3
Summa	135,7	130,8	Not 36 Maskiner och inventarier		
			Österåkers Kommun	27,1	30,9
Not 29 Finansiella kostnader			Armada Fastighets AB	2,8	2,3
Österåkers Kommun	6,0	1,5	Roslagsvatten AB	12,0	11,9
Armada Fastighets AB	39,3	39,3	Eliminerings	0,0	0,0
Roslagsvatten AB	2,3	5,2	Summa	41,8	45,1
Eliminerings	-9,4	-9,1	Not 37 Maskiner och inventarier		
Summa	38,2	36,9	Ingående balans	45,1	49,0
			Nyinvesteringar	9,4	11,4
Not 30 Finansiella kostnader			Avskrivningar	-12,7	-15,3
Räntor och borgensavg på lån	32,2	35,2	Utgående balans	41,8	45,1
Räntor på pensionsskuld	2,0	1,0	Ursprungligt anskaffningsvärde	112,9	110,4
Övriga finansiella kostnader	4,0	0,6	Ackumulerade avskrivningar	-71,1	-65,2
Summa	38,2	36,9	Bokfört värde	41,8	45,1

(mnkr)	2015	2014	(mnkr)	2015	2014
Not 38 Övr materiella anläggningstillgångar			IB	132,8	122,7
Österåkers Kommun	0,0	0,0	ökning löneskatt	2,2	2,0
Armada Fastighets AB	146,8	208,7	räntejustering	1,7	0,0
Roslagsvatten AB	79,1	75,9	nyintjänad pension	11,2	13,7
Elimineringar	0,0	0,0	utbetalningar	-3,9	-5,6
Summa	225,9	284,6	UB	144,1	132,8
Not 39 Värdepapper och andelar			Not 44 Långfristiga skulder		
Åkersberga centrum	0,0	22,3	Österåkers Kommun	63,4	29,6
HBV förening	0,1	0,0	Armada Fastighets AB	2 379,2	2 262,5
BRÅAB	0,1	0,1	Roslagsvatten AB	224,3	211,5
Vårljus AB	0,4	0,4	Elimineringar	0,0	0,0
Stockholmsregionens Försäkring	3,8	3,8	Summa	2 666,9	2 503,5
Visit Roslagen AB	0,1	0,1			
Summa	4,4	26,7	Not 45 Långfristiga skulder		
Not 40 Fordringar			Balanserade investeringsbidrag	63,4	29,6
Kundfordringar	50,6	45,7	Lån i bank och kreditinstitut	2379,2	2262,4
Interimsfordringar	215,5	150,8	Övriga långfristiga skulder	224,3	211,6
Övriga kortfristiga fordringar	52,2	52,5	Summa	2 666,9	2 503,5
Summa	318,3	249,0	Not 46 Kortfristiga skulder		
Not 41 Eget kapital			Leverantörsskulder	220,4	201,1
Österåkers Kommun	1050,7	978,9	Interimsskulder	93,9	56,6
Armada Fastighets AB	150,2	129,1	Personalens skatter och avg	29,4	33,0
Roslagsvatten AB	14,0	13,5	Övriga kortfr skulder	552,5	511,7
Elimineringar	-61,4	-61,4	Summa	896,2	802,3
Summa	1153,6	1060,2	Not 47 Borgensåtaganden		
Not 42 Eget kapital			Österåkers Kommun	2 812,0	2 634,2
Ingående värde 1/1 resp år	1060,2	951,1	Armada Fastighets AB	0,0	0,0
Utdelning	0,0	0,0	Roslagsvatten AB	0,0	0,0
Årets resultat	98,4	111,0	Elimineringar	-2 808,7	-2 630,4
Aktieägartillskott	0,0	1,0	Summa	3,3	3,8
Direktbokningar mot eget kap	-5,0	-2,9			
Utgående värde 31/12 resp år	1 153,6	1 060,2			
Not 43 Avsättning för pensioner					
Avsättning för pensioner	115,2	0,3			
Avsättning för visstidspensioner	0,7	106,9			
Löneskatt på ovan	28,2	25,5			
Summa	144,1	132,8			

Redovisningsprinciper

PENSIONSSKULD

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden återfinns under raderna avsättningar för pensioner, kortfristiga skulder och under raden ansvarsförbindelse. Denna rad ligger utanför balansräkningen enligt den s k blandmodellen. Den del av avsatta pensionsmedel som överstiger 140,3 mnkr är återlånade till verksamheten.

Kommunen har beslutat att fr o m 1998 årligen betala hela det årliga intjänandet av pensionen för individuell avsättning. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser som har tjänats in av arbetstagare och pensionstagare före 1998. Dessa räknas årligen upp enligt fastställt index och reduceras med årets utbetalningar till pensionstagarna.

Samtliga pensionsskulder är beräknade utifrån RIPS, SKLs beräkningsprinciper för pensioner.

Sedan 2014 har även pensioner avseende förtroendevalda kostnadsförts årligen.

SEMESTERLÖNESKULD

De anställdas fordran på kommunen i form av intjänad semester samt ej kompenserad övertid har skuldbokförts som kortfristig skuld. Skulden baseras på konstaterat utfall vid respektive bokslut. För 2015 konstateras att skulden ökat med 4,5 mnkr och uppgick vid årets slut till 52,7 mnkr.

ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

Från 2010 har investeringsbidrag av ett större värde balanserats separat och anläggningstillgångarna upptas till bruttoanskaffningsvärde. Som ett större värde har 1,0 mnkr använts som riktvärde. Investeringsbidragen periodiseras över anläggningarnas ekonomiska livslängd.

Det bokförda värdet utgörs av anskaffningsvärdet minskat med planmässiga avskrivningar.

Som gränsvärde för att klassas som investering har använts 1 pbb (prisbasbelopp).

Inom immateriella tillgångar finns dels intern upparbetade, i form av kartdatabas, dels externt förvärvade i form av olika IT-system.

KOMPONENTREDOVISNING

Under året har arbetet med att dela upp större anläggningar på väsentliga komponenter slutförts. Som gränsvärde för större anläggningar har 1,0 mnkr använts. Både äldre befintliga tillgångar och nyanskaffningar under året har delats upp. Samhällsbyggnadsförvaltningen har arbetat fram nya avskrivningstider samt fördelningsnycklar för de vanligaste typerna av anläggningar samt angivit vilka nycklar som ska appliceras på vilka anläggningar. För unika anläggningar har förvaltningen gjort separata bedömningar.

Den totala resultateffekten av detta blev 2015 +1,2 mnkr fördelat på nedskrivning (kostnad) av bokfört värde med 1,0 mnkr och minskade avskrivningar (minskad kostnad) med 2,2 mnkr.

Dessutom har komponentredovisning fullt ut genomförts i båda dotterföretagen.

EXPLOATERINGSTILLGÅNGAR

Under 2011 införde kommunen en ny modell för exploateringsredovisning. Vid bokslut bedöms vilka nedlagda utgifter och inkomster som skall avslutas mot resultatet och vilka som skall balanseras i väntan på ytterligare utgifter och inkomster. Balansering sker över konto 147. Tabell under avsnittet Exploateringsredovisning visar fördelning mellan balanserade och resultatförda belopp, fördelning över exploateringsområden samt den totala omslutningen av exploateringsverksamheten för 2015.

AVSKRIVNINGAR

Avskrivning påbörjas kvartalet efter en anläggning tagits i bruk. För anläggningar som anskaffats under 4:e kvartalet påbörjas avskrivning först under nästkommande år.

Avskrivningstider beräknas utifrån den aktuella anläggningstillgångens uppskattade ekonomiska livslängd. För anläggningar av ett större värde (över 1,0 mnkr) som innehåller olika komponenter med olika ekonomisk livslängd görs en uppdelning där varje komponent skrivs av separat.

Rak avskrivning tillämpas.

SAMMANSTÄLLD REDOVISNING

I den sammanställda redovisningen ingår för 2015 Österåkers kommun, Armada Fastighets AB (100 %) samt Roslagsvatten AB (43,9 %).

Den sammanställda redovisningen upprättas enligt förvärvsmetoden med proportionell konsolidering. I enlighet med den proportionella konsolideringen har endast ägda andelar av räkenskapsposterna för de kommunala ej helägda företagen tagits in i koncernredovisningen.

Vid konsolidering har de civilrättsliga underkoncernernas bokslut används enligt alternativregeln i Rekommendationen om sammanställd redovisning.

Inom koncernen förekommer handel mellan bolagen. Eliminering av intäkter/kostnader samt fordringar/skulder som bygger på inlämnade uppgifter från bolagen har gjorts för att ge en rättvisande bild av koncernens totala ekonomi. Utöver detta har även övriga kända transaktioner såsom utdelningar, innehav av aktier och dylikt eliminerats.

LEASING

Finansiella leasingavtal förekommer inte inom kommunen. Operationella leasingavtal med avtalsperiod om upp till 36 månader förekommer gällande datorer, kopiatorer samt bilar. Dessa har identifierats under året varför inga jämförelsesiffror finns att tillgå gällande tidigare bokslut. Tidigare år har hyresavtal med extern motpart tagits upp som ansvarsförbindelse. För 2015 har även hyresavtal med kommunägda fastighetsbolaget Armada noterats i underlaget. Som ansvarsförbindelse finns 2015 nuvärdet av framtida hyresåtaganden gällande ovan nämnda inventarier och bilar samt lokaler oavsett hyresvärd.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna är periodiserade enligt SKLs decemberprognos.

AVVIKELSE FRÅN PERIODISERINGSPRINCIP

Erhållna statsbidrag inom flyktingverksamheten där motsvarande kostnad inte kan konstateras har balanserats för att möta framtida kostnadsökningar inom samma verksamhet. Detta gäller dels utredningskostnader, dels bidrag för tomma platser under våren 2015. Kommunens bedömning är att valt förfarande, baserat på matchningsprincipen, bidrar till en mer rättvisande bild av resultatet i bokslut 2015 och minskar risken för underskott inom flyktingverksamheten under kommande år.

AVSÄTTNINGAR

I balansräkningen finns endast avsättning för pensioner, vilka lever upp till definitionen av begreppet avsättning även med de nya hårdare kraven i Rekommendation nr 10.2

OSÄKRA KUNDFORDRINGAR

I bokslut 2015 har reserv för osäkra kundfordringar gjorts omfattande 100 % av de fordringar som är äldre än 6 månader.

AVGÅNGSVEDERLAG

Avtal om avgångsvederlag kostnadsförs vid avtalstillfället oavsett utbetalningstidpunkt förutsatt att ingen annan motprestation krävs av den anställde mer än att anställningen upphör.

KORTFRISTIGA PLACERINGAR

De medel som kommunen under 2012 med hjälp av Söderberg & Partners har placerat för kommande pensionskostnader klassas som en värdepappersportfölj, dvs portföljens totala omfattning värderas enligt lägsta värdes princip. Värdering per 2015-12-31 är 140,3 mnkr, vilket innebär ursprungligt anskaffningsvärde samt anskaffningsvärde i samband med återinvesterad utdelning och ränta. Under 2014 investerades dessutom 300 mnkr i separat portfölj för överlikviditet. Värdering av denna är per 2015-12-31 298,8 mnkr, enligt lägsta värdets princip pga nedgång i marknadsvärdet.

Marknadsvärde för de ingående tillgångslagen redovisas i not till båda värdepappersportföljerna.

Under året har realiserade vinster som återinvesterats i portföljen bokförts som finansiell intäkt och ökat värdet på portföljen. Samtidigt har nedskrivning och finansiell kostnad bokförts när räntepapper köpts till överkurs. Transaktionerna har sammantaget genererat en utökning av portföljerna med 2,8 mnkr.

DIREKTBOKNING MOT EGET KAPITAL

Under 2015 har två bokningar om 5,0 mnkr skett direkt mot eget kapital. Båda avser rättning av tidigare års bokslut. Den ena om 3,6 mnkr avser brukaravgifter och hyror inom Vård- och omsorg som felaktigt intäktsförts dubbelt under 2014. Den andra om 1,3 mnkr avser finansiella kostnader i form av nedskrivning av övervärde på räntepapper i värdepappersportföljerna avseende 2012-2014.

I årets räkenskaper syns dessa justeringar endast i Finansieringsanalysen som justeringspost under Justering för övriga ej likviditetspåverkande poster samt i not till balansräkningen under Eget kapital.